

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop

30. Előfizetési árak:

ROMANIA

1 LEU POSTA

25 bani Posta

25 bani Posta

III KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redaktor responsabil-Felölő szerkesztő: Jámbor Ferenc. Adminisztratív delegat si girant responsabil-felölő igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatiunilor periodice No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Csütörtök, július 4.
1940—5700. Sivan 28.
XXII. évfolyam, 148. szám.

Ki a győzelem

Amint azt a Rador közli, Pierre Dominique, az ismert francia publicista és író, igen érdekes cikket írt a „Le Journal”-ban a háború irányításának cédigi tapasztalatairól és benne arra a végső következtetésre jut, hogy a közfelfogással ellentétben, a győzelmet nem a német vezérkar, hanem a német kormány vívta ki.

„Ha nem akartunk, vagy nem tudtunk hadat viselni, — írja Dominique, — nem kellett volna szavatosságot adnunk Lengyelországnak. Mi sem lett volna természetesebb, mint azt a magatartást tanusítani, amely 1933. szeptemberi és 1939. márciusi állásfoglalásunkat meghatározta. Ha egyszer a háború kártyáját választottuk, ezt a kártyát meg kellett volna játszaniunk, kihasználva azt az előnyt, amelyet számunkra az a tény jelentett, hogy a német csapatok nagyrészt a lengyelországi hadműveletek foglaltak le.

Ha ezt a háborút szükségesnek tartottuk anélkül, hogy már szeptemberben fel lettünk volna kényszerítve annak komoly viselésére, akkor mindent el kellett volna követnünk, hogy legalább 1940. tavaszán kétszáz francia-angol hadosztállal rendelkezünk és a megfelelő hadianyaggal.

Nem kellett volna az egész világ fülehallgatására kitalálnunk, hogy csak 1941 elején leszünk készen arra, hogy minden erőnkkel befeleljünk a harcba.

Igaz, hogy Németország blokád alatt állt, de nem kevésbé igaz az is, hogy jelentős készletekkel rendelkezett. Igyekezett ezért minél hamarabb betejezni a játszmát és gyorsabbnak bizonyult ellenfeleivel, akik lassan készülték, mert terveiket az 1941-es esztendőre állították be. Győzelme politikai győzelem és nem katonai. A sikert nem a vezérkar, hanem a kormány aratta.”

Newyorki színház

A newyorki színházak erősen megérik a háborút, főképpen a szindarab-utánpótlás terén. Ha végignézzük műsorát, azt találjuk, hogy egyetlen európai darabot játszanak, a többi valamennyi amerikai mű.

Nagy sikere van a Guild színház darabjának, amelynek a címe: The fifth Column. A sokat emlegetett „ötödik hadosztály”-ról szól. Franchot Tone híres filmszínész játssza a főszerepet.

Shakespeare ezttal is győzött, mert a II. Richárd reprize, Maurice Evans-szal, egyike a legnagyobb kasszasikereknek.

A szórakoztató darabok közül sikere van Margery Sharp „Ladies in Waiting” című komédiájának és az Ember, aki vacsorára jött című vígjátékának, George Kaufmann és Moss Hart ismert társaság darabjának.

Még egy háborustárgyú, illetve politikai tendenciájú darab szerepel sikerrel műsoron. Clare Boothe-nek, az Asszonyok szerzőjének a drámája.

John Barrymore, a nagy színészdinasztia ismert tagja, a Belasco színházban lép fel a Drága gyermekeim című szindarabban.

Még a végtelen lehetőségek hazájában is feltűnést kelt a Tobacco Road (Dohány ut) című darab kivételes sikere. Ezt a külvárosi történetet hét esztendeje játsszák egyfolytában.

Elmer Rice, aki az utóbbi időben sok sikert könyvelhet el, Kettőn a szigeten címmel írt új darabot. Az újdonság közepes tetszést aratott.

A zenés darabok közül még mindig a két éve műsoron levő Hellz-A-Poppin című tréfas revü vonzza legjobban a közönséget.

A legdivatosebb zeneszerzők: Rodger és Hart (Vaszary János: Angyalt vettem feleségül című darabját dolgozták át) az idei nyárra is sikeres revüt írtak. A vezető énekes szerepet Eggerth Márta játssza.

Molly Picon népszerű színésznő, aki eddig csak Newyork keleti negyedében lépett fel a külvárosi közönségnek, most az egyik legelőkelőbb színházban, a Longacre színpadán arat sikert.

Stimson, az USA új hadügyminisztere kijelentette:

„Minden segítség, amit Angliának adunk, saját érdekünket szolgálja”

Élénk harci tevékenység a keletafrikai fronton

WASHINGTON, július 3. (Rador.) A Reuter jelenti: Stimson, az új hadügyminiszter a szenátus katonai bizottsága előtt kijelentette: „Nem hiszem, hogy mentesülve leszünk a megrohanástól, ha karbatesszük kezünket és bevárjuk, hogy az ellenség partjainkhoz jöjjön. Példa nélküli veszély fenyeget. A fegyverkezés céljából rendelkezésünkre álló idő nagy mértékben attól függ, hogy Nagy-Britannia továbbra is kezében tartja az Atlanti óceán északi részeinek ellenőrzését. Ilyen körülmények között minden segítség, amit biztonságban megadhatunk Angliának saját érdekünket szolgálja. Felkészültségünket illetően a helyzet most jóval világosabb, mint az elmúlt év őszén volt, amikor a fegyver kivitelit tilalmat felfüggesztettük. Nem szándékszunk csapatokat küldeni az óceán non tundra, kivéve azt az esetet, ha az Egyesült Államok megóvása követel meg hasonló intézkedést. Egyébként az a véleményem, hogy az Egyesült Államokat kizárólag védelmi jellegű intézkedésekkel meg lehet védeni.”

A katonai bizottság 14 szavazattal három ellenében jóváhagyta Stimson hadügyminiszterre való kinevezését.

NEWYORK, július 3. (Rador.) A Stefani jelenti: Stimson nyilatkozatával foglalkozva, Wheeler az ismert demokrata képviselő kijelentette: „Ha nem dolgoznak ki határozott politikai programot és tovább folytatják a habozó eljárást, kényszerítve leszek arra, hogy saját magamat jelöljem Roosevelttel szemben.”

NEWYORK, július 3. (Rador.) A DNB jelentése szerint a „Newyork Times” Washingtonból úgy értesült, hogy Roosevelt elnök törvényjavaslatot készített, amely minden fegyverreladást betilt, ha a kérdéses fegyveranyagot előzőleg a hadügyminiszter, vagy tengerészetiügyi miniszter nem nyilvánították használhatatlannak.

A németek nagy jelentőséget tulajdonítanak a normandiai szigetek megszállásának

Berlin, július 3. (Rador.) A DNB a La Manche csatornabeli Jersey és Guernesey szigetek elfoglalásával kapcsolatban megállapítja, hogy a jelenlegi katonai körülmények között nagy jelentősége van ennek, mivel az északabbra fekvő Alderney

sziget minden hadászati jelentőségét elvesztette emiatt. Földrajzi szempontból ezek a francia normandiai szigeteknek nevezett területek, a francia part kiegészítő részei voltak. Anglia a százéves háborúban biztosította uralmát a szigetekben.

Német csapatok szállták meg a francia-svájci határt

Bern, július 3. (Rador.) A Stefani iroda jelentése szerint egy német gépesített osztag Genf mellett elérte a francia svájci határt, birtokába vette a határállomást s

kicsérlette a francia vámtisztviselőket. A keddi nap folyamán az összes francia svájci határőrségeket elfoglalták a német őrszemek.

Sikerese angol légitámadás Etiópiában

Kairó, július 3. (Rador.) Angol légi erők sikeres támadást hajtottak végre Etiópiában Gondar és Azozo ellen. Földön levő repülőgépeket bombáztak. Egy gép kigyulladt, másik öt súlyosan megrongálódott. A hangárok közelében levő épületeket szintén felgyújtották. Az angolokat nem érte veszteség.

madást vezettek egy angol hadoszlop ellen, melyet megfutamítottak. Az angolok 60 halottat, gépfegyvereket és löszert hagytak hátra. Az olaszok vesztesége csekély. Olasz repülők sikerrel bombázták Aden repülőterét.

Egy bombavető raj megtámadta Szicília keleti partjain levő augustai köolajfinomítót és tartályokat. Az alacsonyban repülve végrehajtott bombázást tűz követte. Mind-egyik angol gép sértetlenül tért vissza.

Mussolini távirata a piemonti herceghez

Róma, július 3. (Rador.) Hivatalos jelentés szerint a június 11 és 30-a közötti ellenséges repülőgéptámadások összesen kilencvenegy halálos áldozatot követeltek a polgári lakosság sorából. A sebesültek száma 92.

Róma, július 3. (Rador.) Mussolini visszaérkezve Rómába, táviratot intézett a piemonti herceghez, a nyugati olasz hadsereg főparancsnokához. A Duce legtejszebb megelégedését fejezi ki a táviratban a csapatok fegyelme felett s kiemelte, hogy június 22—24. napján kilencszáz kilométeres fronton két-háromezer méter magasságban, szakadatlan viharok között folyt le az a harc, amelyet az aipesi csatának lehet nevezni. Az olasz csapatok nyolc-harminckét kilométer mélységben törték át az első alpesi Maginot-vonalat. Heves harcok voltak s igen sokan váltak harcképtelenné. A történelem értékeln fogja az olasz katonák dicsőségét — fejeződik be a Duce távirata.

Az olaszok megtámadták egy angol hadoszlopot

Róma, július 3. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 23-as számú közleménye szerint Kelet-Afrikában olasz csapatok erélyes tá-

VILAG TUKRÁ

A románság Beszarábiában

Az Unversul írja „A román nép régisége Beszarábiában” cím alatt: „A román nép néhány ezer éves régiségre tekint vissza Beszarábiában.

228 esztendővel a rendes időszámítás előtt római őseink meghódították a keleti részeket, 105-ben pedig, amidőn a nagy Traian császár legyőzte a dákokat, a rómaiak eljutottak a Dnyeszter vidékére is, amelyet romanizáltak és véglegesen birtokukba vettek.

A Traian-gát, amely még ma, 1835 esztendő után is felismerhető Cahul és Tighina megyékben, valamint északon Hotin megyében, a legjobb bizonyítékai annak, hogy a római hadsereg járt ezeken a vidékeken. Így telepedett meg a román nemzet a Dnyeszter és a Kárpátok között, megalkotva a moldovai fejedelemséget, amely annyira vonzotta az ellenségeket. Ezért a Moldováért harcoltak őseink, a nagy vajdák: Alexandru cel Bun, Stefan cel Mare, Petru Rares, Vasile Lupu, Ioan Voda cel Cumplit és még mások vezetése alatt, bebizonyítva az egész világnak, hogy Moldova a románság birtoka és annak is kell maradnia.

A tatárok és a törökök törtek be a legtöbbször ezidőtájt az országba. Ezért őseinknek mindig készen kellett állniuk a menekülésre. Szerükelték még kisebbmértetű szálmalommai is felszerelték, hogy megörölhessék a lisztet a vándorlás és menekülés ideje alatt, amely sokszor hónapokon keresztül tartott. Magukkal vitték családjukat az erdőbe, a titkos helyekre, ahol összegyűltek és ahonnan aztán alkalmas időben kitértek, harcra szállva az ellenséggel. A győzelem mindig az övék maradt. Az ellenséget a Dnyeszteren, vagy a Dunántúltra kergették, számos ellenség lehelte ki lélkét a két nagy folyam vizében. Ahogy a nyugalom visszatért, a moldovaiak is visszatértek elhagyott tűzhelyeikhez. Am a nyugalom sohasem tartott sokáig és a vihar újból végigszáldott Moldova fölé.

Az ország megvédésének érdekében a vajdák és a fejedelmek várakat emeltek a Dnyeszter mentén, amelyek még most is láthatók Hotinnál, Sorocánál, Tighinánál, Cetatea Albanál, valamint Chilianál és Ismailnál. A várakat a legbátrabb harcokban megdedzt katonák, az országhatárokat védő híres porkolábok védtek.

Minden háború után a vajdák kitüntették a hőseket, a csapatkapitányok egész birtokokat, a katonák pedig kisebb földterületeket kaptak, az általuk bizonyított bátorság érdem szerint. Ebből az időből származnak a Dnyeszter mentén, Hotintól Cetatea. Albáig azok a moldovai falvak, amelyek nemzeti létüket bizonyítják a keleti határnál.

Egyes falvaknak a régiségét nem ismerjük, de azokból az okmányokból következtetve, amelyek említést tesznek róluk, megállapíthatjuk, hogy igen régieknek kell lenniök. Így például egy 1532-ből származó irás Darabani faluról, egy 1622 — irás Barnava faluról tesz említést. Mindkét falu a Dnyeszter partján fekszik, Hotin megyében. Egy 1387-ből származó dokumentum a sorocamegyei Egoreniről tesz említést, míg egy 1461-es okmány szerint Samoileanca falut maga Stefan cel Mare alapította.

Más irások, amelyek határ és birtokkérdéseket rendeznek, számos Dnyeszter partíromán faluról tesznek említést, amelyek szintén távoli multra tekintenek vissza. Egy 1374-es irás az orhei megyei Horodis-

tea, egy 1525-ös okmány az Izvoare és Iora de Sus, valamint egy 1672-ös irás a Delaciu tighinamegyei faluról beszél.

Cetatea Alba megyében számos bizonyíték került napvilágra a román nemzet hit és nyelvhűségéről. Cetatea Alba, valamint Tighina és Ismail vidéke, amely magába zárja a Török nevű Bugeac síkságot, az idők során igen sokat volt tatár és török uralom alatt. A Bugeac, amely bizonyos szempontból egyik nyulványa a termékeny Baragannak, földje és kincsei által erősen vonzotta minden idők beözönlőit és így a tatárok és a törökök igyekeztek birtokukba venni azt a vidéket, ahol számos falut létesítettek. Ezen a területen található az 1450-ben létesített Ciuburciu, valamint az Alam pasa török generális által 1723-ban létesített Olănești és számos más falu, melyeknek lakossága tejes egészében román és amelyekben egyetlen idegen sem él.

Ezek a moldovai helységek a román települések régiségét bizonyítják a Dnyeszter partján.

A sok veszély által sújtott, kifosztott moldovaiak a vihar lecsillapodása után visszatértek felperzselt falvaikba, újraépítették otthonaikat és nem szüntek meg továbbra is őrizni a haza határát. Valcea bojár Stefan cel Mare nagybátyját említjük, akinek birtoka Lipnicnél volt, Soroca megye északi részében és aki 1470-ben, amidőn Mama, a tatárok khánja, betört az országba, harcba szállt a pogányok ellen. Az eilenség azonban megsemmisítette Valcea bojár udvarát és Stefan cel Mare nagy győzelme után felkereste a sorocai várat, hogy hódoljon a hős bojár emlékének és megpihenjen a Dnyeszter vidékén, amelynek széles és világos fensíkja ragyogott az augusztusi nap fényében.

A moldovaiak mélyszéles szeretetét hazájuk röge iránt a legjobban azok a sorok bizonyítják, amelyeket George Lupascu Hasdeu, a számozott vándor bojár írt:

„En, Stefan Voda Petrocaicu, Moldova fejedelmének unokája és vérbeli örököse, én születtem, apám és őseim országának szerencsétlen szökevénye, én ki valaha gazdag bojár voltam, ma pedig földhöz ragadt szegény vándor, aki öregségemre még egy magamhoz méltó könyöradományt sem hagyhatnék eilenségemnek, kérem az Urat, hogy szabadítsa meg a török ellenségtől Moldovát és Hotin megyét és fiaim, unokáim és nemzetségem szörzékéi visza birtokukat és jussukat. Ne vesztítsük el bizalmunkat az Urban, hogy meg fog bocsátani nekünk és hogy a drága Moldova nem fog örökké a muzulmánok rabszolgaságában maradni. Könyörgöm az Urhoz, hogy a pogányok szentsége en lábai ne lépkedjenek őseink sírjain és ha már az en testem nem is, de legalább utódaim az ősök földjében pihenjenek.

Néphadsereg Litvániában

Kaunas, július 3. (Rador). A DNB jelentése szerint az alábbi törvények jelentek meg a litván hadsereg átszervezéséről: 1. A hadsereget teljesen átszervezik, mostantól kezdve neve litván néphadsereg lesz. 2. Bevezetik a hadseregbe a népbiztosi tisztséget. 3. Propaganda hivatalt állítanak fel a hadseregben. 4. A hadsereg tagjai szabad idejükben részt vehetnek a politikai életben. 5. A törvény július 2-án lép életbe.

— Maróczy Géza: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak, mestereknek. Az egész világ sakkfarsadalmá ünneplő most Maróczyt hetvenedik születésnapja alkalmából. A legnagyobb magyar sakkmeister most megalkotta a nagy magyar sakkkönyvet, azt az átfogó és mindenre kiterjedő munkát, mely eddig nálunk hiányzott. Nagyalakú, kimerítő, teljes és rendszeres sakkkönyv ez, egy pedagógiai érzékkel is megáldott kiváló elme alkotása. Megbízható oktatója a kezdőknek, tapasztalt kalauza a haladóknak, de értékes mondanivalóval vannak olyanok számára is, akik már a mesterfokot is elérték. Hangja, stílusa, előadásmódja a legmagasabb színvonalat képviseli, a megjegyzéseiben átszillamló életfilozófia pedig rávall a bölcs mesterre, aki a sakknak élt, de nem vált egyoldalúvá. Maróczy Géza új sakkkönyve: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak és mestereknek, rengeteg ábrával és feladvánnyal, Patheon kiadásában, szép kiállításban fűzve 216, kötve 285 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Oluj. Kérje a Pantheon újdonságok jegyzékét.

Tatarescu miniszterelnök:

„Az özönvizek elmúltak, a nép azonban itt maradt”

A miniszterelnök nagy beszédet mondott a parlament külügyi bizottsága előtt

Bucuresti, július 3. Tegnapi számunk második kiadásában részletesen ismertettük a parlament egyesített külügyi bizottságának ülését és Argetoianu külügyminiszter külpolitikai expozéját.

Argetoianu után Tatarescu emelkedett szószárra.

— Beszarábia egyesülése — mondotta Tatarescu miniszterelnök — nem hódítás volt, hanem jogszzerű felszabadítás, ami mindig vitathatatlan volt és marad. Beszarábia román tartomány, amelyet 1775-ben szaktot-tak ki Moldova testéből. Etnikai integritása 1918 november 28-án lakosságának kifejezett akaratában nyilvánult meg. Egymilliónyolcszáz ezer főnyi román lakosság mellett idegen népeket is befogadott, amelyek azonban nem változtatták meg jellegét. Beszarábia román volt és román marad.

Az ellenállás háborút jelentett volna

— Junius 26-ról 27-re virradó éjszaka a szovjetkormány ultimátumszüri jegyzékét nyújtott át nekünk, amely huszonnégy óra alatt kérte beleegyezésünket Beszarábia és Észak-Bukovina átadására. Választottunk az ellenállás és az elfogadás között. Az ellenállás háborút jelentett volna. Egy száznyolcvanmillió birodalom háborúját egy huszmillió országgal. A nehéz nemzetközi helyzet arra kényszerített bennünket, hogy más frontokon is öröködjünk s ezért megadtuk magunkat, hogy megmentessük a román állam létét, ne veszélyeztessük a románság jövőjét. Kijelentem, hogy történelmünk legnehezebb órájában, az északnyomása alatt hajoltunk meg. A jövő feladata megítélni cselekedetünket.

„Elismerésünk a hadsereg”

— A nagy háboru kifejlődése új helyzetet teremtett s országunk külpolitikája új irányt vett fel. Első feladatunk fegyveres erőnk megerősítésének kell lennie. Elismerésünk a tisztek és csapatoké, akik fájdalmas szívekkel teljesítették a parancsokat. Elismerésünk mindazoké, akik megtették kötelességüket. Biztosítanunk kell a szülői sírokat, otthonokat és földet, elhagyott lakosságot az ország szeretetről és együttérzéséről. Ezt a lakosságot minden erőnkkel támogatjuk. A kormány néhány nap alatt kidolgozza a beszarábiai és északbukovinai menekültek segély-alapjairól szóló törvényt.

— Emlékezünk történelmünk nehéz pillanataira, amikor már-már elvesztettnek láttuk a hazát. Az özönvizek azonban elvonultak s a nép az idők minden mostohasága dacára is itt maradt. Ezen a legyőzhetetlen földön szorososan egyesülve az Uralkodó körül, aki elfogadta tanácsosainak határozatát és alávetete magát népe megtartása parancsának, férfisan szembenézve minden szenvedéssel. Ezekben a nehéz órákban ez legyen az ajkunkon: Eljen Románia! Eljen a király!

Nyilatkozatok a beszarábiai és bukovinai törvényhozók nevében

Bucuresti, július 3. Tatarescu miniszterelnök beszéde után ünnepélyes nyilatkozatok következtek. Dr S. T. Ciobanu, volt kultuszminiszter, a volt beszarábiai parlamenterek és szellemi foglalkozásuak nevében olvastott fel nyilatkozatot, dr N. Hakman szenátor pedig az északbukovinai törvényhozók nevében. Mindketten rámutattak nyilatkozatukban arra, hogy Beszarábia és Bukovina román területek voltak és azok is maradnak.

Körrendelet a bíróságokhoz

Bucuresti, július 3. (Rador). Az igazságügyminiszter az alábbi körrendeletet küldte a bíróságokhoz:

Minden polgári, kereskedelmi, vagy bármely természetű per tárgyalása elmarad, ha a felek nem jelennek meg, vagy nem kérik az ítélethozatalt. A büntetőpererek a vádlott távollétében szintén elhalasztódnak.

Visszatért a nyugalom és bizalom

Bucuresti, július 3. (Rador). Az Argus írja: A pénzügyi életbe visszatért a nyugalom és bizalom. A gyorsaság, amellyel a bankok kielégítették a betéteseket, lefegyverezte az igénylőket. Már tegnapelőtt több betétes lemondott pénze visszavonásáról. A kereskedői életben kevesebb üzletlétés, van, különösen hitelüzletnek nem történnek. Az élelmiszter-

raktárak forgalma is esett. Megállapítható, hogy a közönség kevésbé akar élelmiszert felhalmozni, mint néhány nappal ezelőtt. Ez is megnyugtató jel. Ami a cukorszükségletet illeti, ezt könnyen kielégítik, mivel a gyárak rendszeresen szállítanak.

Német lap Románia új külpolitikai kárijáról

Berlin, július 3. (Rador). A DNB iroda jelentése szerint a Frankfurter Zeitung azzal kapcsolatban, hogy Románia lemondott az

angol-francia kezességről, megállapítja, hogy a kontinens nagykorúvá lett és saját útját követi. Franciaország katonai veresége után — írja a lap — nincs abban a helyzetben, hogy teljesítse balkáni kezességi ígéretét. Anglia pedig nem játszik szerepet a kontinensen. Minden egyes katonai, vagy politikai siker, amelyet Németország a múlt év őszétől elért, mindinkább eltérítette Angliát a földrésről Románia magartatása — fejezi be a lap cikkét — egyszersmindenkorra véget vetett Anglia kontinentális politikájának.

Szigoru intézkedéseket léptettek életbe Bukarest tűzifaellátásának biztosítására

A Bucurestől 150 kilométer távolságon belül fekvő üzemek termelésük 75 százalékát, a 150—250 km. közöttiek 50 százalékát, a 250—350 km. közöttiek pedig 25 százalékát kötelesek Bucurestibe szállítani

Bucuresti, július 3. A nemzetgazdasági minisztérium rendkívül érdekes rendeletet hozott Bukarest tűzifaellátásának biztosítására.

A rendelet értelmében az összes fatermelő üzemek, amelyek Bukaresttől 150 kilométer távolságig terjedő vasutállomás körzetébe tartoznak, kötelesek termelésük 75 százalékát a fővárosba szállítani. A 150—250 kilométer távolságra fekvő üzemek szállítási kötelezettsége a termelés 50 százaléka, a 250—350 kilométer közöttieké pedig 25 százaléka. Az első kategóriába esik a Kárpátok ökirályságbeli lejtője egészen Predealig, Moldova felé Buzauig, Oltenia felé pedig a dunai alföld kezdetéig. A második körzet Erdélyben Fogarasig, Homorodig, Csikszentsimonig, Kézdivásárhelyig és Bodzásai Fordulóig terjed; az ö-

királyságban a Kárpátok lejtője egészen Adjudig, Dobruzsában Constanta irányában Caraomerig, Olteniában pedig Craiovaig terjed. A harmadik körzetbe beletartozik az egész Székelyföld, a Brassó—Szeben közötti vasutvonal, az erdélyi fővonal egészen Kiskapusig, a Kárpátok ökirálysági lejtője Romanig, egész Dobruzsza, Oltenia pedig Turnu-Severinig.

A bükkfa árát bukaresti vasutállomáson átadva 10 tonnás vagononként 11.000 lejben, a tölgyfát pedig 11.500 lejben állapították meg. Ebben az összegben bennfoglaltatnak az összes bélyegkötelezettségek és egyéb illetékek. Az állami erdőgazgatóság (CAPS) tonnánként 1200 lejben árban bocsátja a fogyasztók rendelkezésére a tűzifát házhoz szállítva.

Hogyan kell védekezni a légitámadások hatása ellen?

A polgármesteri hivatal közérdekű felvilágosításai

Oluj, július 2. A kolozsvári polgármesteri hivatal hírdetményt adott ki, amelyben figyelmezteti a lakosságot, hogy milyen magartást tanusítson légi támadások esetén és hogyan védekezzen robbanó lövedékek, bombák, gépfegyvergolyók és mérgezőgázok ellen.

A hírdetmény szerint riadó esetén a veszélyt elsősorban szíriának útján jelzik, melyek rövid, változó hangmagasságú jeleket adnak, vagy pedig a templomok harangzúgásával. Amikor megadták a riadójelet, mindenki — hacsak nem kapott különleges megbízást — a legközelebi óvóhelyre (pince, árok) igyekszik, de nem rohanva, hanem gondosan ügyelve arra, hogy elkerülje a pánikkeltést. A víz-, gáz- és villanyórákat az összes lakásokban gondosan el kell zárni.

A hatóságok által jóváhagyott óvóhelyek nappal felirattal, éjszaka pedig fényjelleggel vannak megjelölve. Akiknek gázálarcuk van, tartassák kezükügyében.

A bombázás idején maradjon mindenki az óvóhelyen és tartsa magát az ott kifüggesztett utasításokhoz, mindaddig, míg kívülről nem jelzik, hogy elmúlt a veszély és el lehet hagyni az óvóhelyet. Bombázás után néhány napig lehetőség szerint senki se járjon a bombázott részeken, különösen meleg időben és napsütés idején.

Meglepésszerű bombázásnál a következőket kell tenni:

a) A pincébe menni, amelyet hermetikusan el kell zárni a gázok ellen és fel kell tenni a gázálarcot.

b) Hogyha nincs használható pince, senki se menjen az utcára, kerülje mindenki azt, hogy az ablakhoz menjen, mert így kitéheti magát a lövedékrepedezdarabok találatának.

Előnyös vastag fal mellett elhelyezkedni, vagy még jobb két vastag fal összességébenél meghúzódni. Az ajtókat és ablakokat légmentesen mődon el kell zárni.

c) Aki támadás idején mezőn, vagy az utcán van és megfelelő óvóhelyre nem tud eljutni, húzódjék meg árkokban, vagy a falak sarkában. Ha bomba robban, gyorsan a földre kell feküdni, nehogy a repeszdarabok kárt tehessenek az emberben.

Mit nem szabad tenni?

Ne tartózkodjon senki olyan helyiségben, ahol lövedék robban. Kézze senki se járjon a személnél. Ne nyuljon senki a gázok által megfertőzött földhöz, vagy lövedékmaradékokhoz. Senki se lépjen be olyan helyiségbe, amelybe gáz hatolt be, mielőtt ki nem kérte az egészségügyi hatóságok jóváhagyását. Senki se fogyasztson olyan élelmiszereket vagy italokat, amelyek gáz hatásának voltak kitéve, vagy erre gyanusak. Ne használjon senki olyan ruha-, vagy fehéreműdarabokat, amelyek gázokkal voltak érintkezésben. Ezeket a ruhadarabokat rögtön meleg vízben, sódával kell kifőzni.

Aki bombázott hely közelében volt, vagy aki gáztámadásba került, csak akkor járhatjon, ha azt az orvos megengedte. Az illető kérje, hogy szállítsák a segélyhelyre.

A gyújtó-bombát nem szabad vízzel leönteni és csak arra kell szorítkozni, hogy a bomba hatóterületének környékén akadályozzák meg a tüzet.

A riadó végét jelentő jelzések

A riadó végét általánosságban rövid, szaggatott, több percig tartó szíriajelzéssel és hosszú harangjelzéssel hozzák tudomásra.

Gáztámadás után a riadó végét minden óvóhelyen a fertőtlenítő csapatok jelentik be, amikor a veszély már megszűnt. Gáztámadás után nem kell rögtön kimenni az utcára. Azok, akik kényszerülve vannak, hogy elhagyják a házat, kérjenek utasításokat a velük találkozó fertőtlenítő csoportoktól, tartsák be az utasításalkat.

Ploestől kezdve...
kült vonatokkal...
na és Cetatea A...
kultéket Galati-...
vidéke felé. Ahog...
tunk délbeszaráb...
gyes szerelvénye...
személy és teherk...
Az egyik állom...
teződésénél feks...
ablakán keresztül...
folytatni az egyi...
szegylőd csoport...
gondolkodó arcu...
— Honnan jött...
— Mi Lápunsná...
— Mi pedig Or...
— Hát a szülei...
talok vagytok...
— Nem akart...
Minden rábeszél...
hivatkozott, hog...
Othon akarnak...
juk békében öket...
magát velük, ura...
— Hiszen vége...
vélekedik valaki...
vagon mélyéből...
erőteljes fiatal...
baja a homokkara...
— Persze, hogy...
tam volna. Hisz...
juhokat örököltem...
nem akarta önágy...
Es ezzel harag...
mályba:
— Egész éjszak...
mondom önnek, k...
mindent elrontana...
Senki sem neve...
A vonat újból...
A haragos férj...
kulál menekült tá...
A zuhogó eső...
perronon nyüzsgő...
ég között ország...
sík meg, akik éle...
nek a szomszédos...
vonat utasainak...
Megfijeltem...
Vöröskereszt szer...
gédkeznek a ható...
állomásokon, ahol...
haladnak. Buzgó...
is kiemelni.

Putna Seacánál...
kozunk, amely K...
személy, félig teh...
kek, nők, munkás...
Kocsink ablakába...
tör ki, mert fellis...
akit elvesztettek...
laszok özöne köve...
— Mit csinál O...
— Isten tudja...
— Magadhoz ve...
— Mit is vehet...
csomagot...
— Hát Teodor...
gorecu is?
— Sebastian? L...
— Nem Sebast...
a mi Costachén...
hallottuk, hogy le...
A szomszéd abl...
— Nem, nem...
Itt kell lennie a v...
— Hála Istenne...
— Sokan. Allitó...
— Mi volt ottan...
— Mi legyen? ...
és nehéz dolog, ke...
ten menekül. Ki a...
bet. Az emberek...
duk, a jávak ott...
A pályaudvaron...
latnak, hogy ösz...
tokat Mizil és Pá...
gy, ahogy azt a...
delte.

A kerekék katt...
székek defilálnak...
ket a sietség és a...
egy — fáradt emk...
cigaretta szivnak...
zeikben konyhai...
és fiuk, akik a ke...
ken alusszák a fá...
A vissza...
Azután egy ma...
nyított vagonban...
nyakában mindunt...
ahányszor csak a...
dik a tehervagon...
hoz kötött állat tr...

Hogyan keletkeznek a rémhírek?

Ploestitól kezdve, az uton állandóan menő vonatokkal találkozunk, amelyek Tighina és Cetatea Alba felől szállítják a menekülteket Galati-on keresztül Albesti-Prahova vidékére. Ahogy elhagyjuk Buzáut, vonatunk délbeszárabiai románokkal zsúfolt vegyes szerelvényekkel találkozik, amelyek személy és tehercsúszkából állanak.

Az egyik állomáson, amely az utak kereszteződésénél fekszik, alkalmunk van a vagonablakán keresztül néhány perces beszélgetést folytatni az egyik tehervagon ajtajában összegyűlt csoporttal. Fáradt, elkeseredett, elgondolkodó arcu fiatalok.

— Honnan jöttök?
— Mi Lápusunál?
— Mi pedig Orheiből.
— Hát a születek hol vannak? Látom, fiatalok vagytok.

— Nem akartak jönni. Mit tehetünk? Minden rábeszélésünk hiábavaló volt. Arra hívatkoztak, hogy tulságosan öregek már. Otthon akarnak meghalni. Meg hogy hagyjuk békében őket. Ki tudja most megértetni magát velük, uram!

— Hiszen végeredményben igazuk van, — feleledek valaki súlyos és haragos hangon a vagon mélyéből, miközben a féhomályból előrelép fiatal ember feje tűnik elő. Zilált hangja a homoklára bukik.

— Persze, hogy igazuk volt. En is maradtam volna. Hiszen apámtól zsiros földet és ruhákat örököltem. De mi hasznom belőle, ha sem akarta önagsága.

— És ezzel haragosan hátra mutat a homályba:

— Egész éjszaka telesirta a fejemet. En mondom önnek, kedves uram, az asszonyok mindent elrontanak. Kérem ne nevéssen ki. Senki sem nevetett.

A vonat újból mozgásba lendült. A haragos férj szüntelenül beszél és gesztikulál menekült társai között.

A zuhogó eső közben elállt. Focsaniban a peronon nyugoszó tisztok, katonák és közönség között országjáró csoportja jelenik meg, akik élelmiszerekkel telt táskákat viszik a szomszédos vágányon álló menekültvonat utasainak.

Megfigyeltem, hogy az országjárók és a Vöröskereszt szervei milyen odaadással segítik a hatóságoknak az összes olyan állomáson, ahol a menekültek vonatal átmenetnek. Buzgó munkájukat érdemes külön kiemelni.

Egy táska és két csomag

Putna Seacánál másik szerelvényvel találkoztunk, amely Kisenev irányából jön: félig személy, félig tehervagonokból áll. Gyermekek, nők, munkások, tisztviselők, tanítók. Arcukon ablakában valaki örömrivalgásban látni ki, mert felismerte az egyik ismerősét, aki elveszettnek hitt. Kérdések és rövid válaszok özöne következik.

— Mit csinál Obreja? Hogyan menekültél?
— Isten tudja, péntek este indultam.
— Magadhoz vettél legalább valamit?
— Mit is vehetnék — egy táskát és két csomagot.

— Hát Teodorescu? Megmenekült-e Teodorescu is?
— Sebastian? Isten tudja!

— Nem Sebastian, Teodorescu Consantin, az a Costachén. Azért érdeklődöm, mert azt hallottuk, hogy elötték.

A szomszéd ablakból egy nő közbeszólt.
— Nem, nem. En láttam Teodorescu urat. Itt kell lennie a vonatban velünk.

— Hála Istennek! Sokan maradtak?
— Sokan. Állítógaz ez az utolsó vonat.
— Mi volt ottan?

— Mi legyen? Képzeld csak el! Keserves és nehéz dolog, kedvesem. A világ fejvesztett menekül. Ki ahogy tudott, ki amivel lehetett. Az emberek megmenekültek, a vagyonaikat, a javak ottmaradtak, sorsukra.

Tecuciban

A pályaudvaron egész szerelvényeket toltunk, hogy összeállítsák az elinduló vonatokat Mizil és Pátárlageire — Buzáú felé, hogy azt a belügyminisztérium elrendelte.

A kerekék kattogása közben felfordított szemekkel defilálnak el szemünk előtt, amelyek a sietés és a nyomorúság helyezett el — fáradt emberek, akik rosszminőségű kárpattal szivnak asszonyaikkal — kétszemes konyhai felszerelésekkel; leánykák, akik a kereszthe fektetett szekrényekben alusszák a fáradság lidércsálmát.

A visszavonulás drámájának filmje. Azután egy másik kép következik. Egy tehervagonban, egy ijedt és zavart ténen állomáson minduntalan megszólal a kolomp, amely egyszer csak a tolató mozdony hozzáütőse a tehervagonhoz. A vagon vasrácsozatánál a két állat tragikusan megvonaglik és

ilyenkor kolompjának hangja furcsa visszhangokat ver, mialatt gazdája siet egy másik régi szénát gyűmőszőni szájába, hogy megnyugtassa a szegényt.

A visszavonulás drámájának filmje mostantól kezdve, mindenütt ugyanazokat a képeket vetíti elénk.

Vasútinál és Iasinál újabb szállítványokkal találkozunk. Csapatáink az egész vonalon őrzik a rendet, a Prut bizonytalan ködvonal pedig a megegyezés értelmében visszavonuló hadseregünk fedezeti a menekülteket. Mindez a nyugodt bravur légkörében történik. Ugyanez állapítható meg a polgári hatóságokról is, akik szorgalmasan és hidegvérrel igyekeznek szembenézni a helyzettel.

A menekültek szállítása, elhelyezése és irányításuk új otthonaik felé, a legmesszebbmenő gondolat történik. Az utóbbi napok eszései, a hatalmas felhőszakadások még jobban megnehezítették ezeket a műveleteket, amelyeknek végrehajtásához a Vöröskereszt és az országőrszervezet tagjai érezhető támogatást nyújtottak.

A hamis, tendenciózus és kitérő híresztelések miatt, amelyeket a zavarosban halászni akarók állandóan terjesztenek, a tartományi, valamint a megyei hatóságok meleg felszólításokat intéztek a lakossághoz, amelyekben nyugalmat és fegyelmességet kérnek és kemény retorziókat helyeznek kilátásba. Iasi központjában, a villamoson egy tragikomikus jelenetnek voltam szem és fültanuja.

Az „agyonlőtt” prefektus

Az egyik padon négy fej bujt össze, hogy egy ötödik suttogását hallgassa.

A Fratelli Branca milánói cég tapasztalata kezeskedik a
Vermouth Branca
versenytárs nélküli minőségéről.

— Átvitték a Dnyeszteren, uram. Egészen biztosan tudom!

— Kit? Dobranskit?

— Ót, uram! A báltji prefektust.

— És most mi van vele?

— Mi legyen? Agyonlőtték. Mellette voltam. Esküszöm, nem tudom még most sem, hogyan sikerült menekülnöm. Az egyik házból valóságos golyózápor indult meg és csak úgy, hamarosan vége volt neki. A nyílt utcán fordult le szegény.

— Ön látta mindezt? — érdeklődik egy magas, kissé szőke, jól megtermett ur, aki a szemben lévő padon ülve, hallgatja a beszélgetést.

— Igen, igen. Eppen úgy történt, ahogy elmondottam. Hiszen, mint mondtam, az egész esetnek szemtanuja voltam!

— Hogy is mondtotta csak, hogy hívják az áldozatot?

— Dobranski, a báltji prefektus. Mindenki ismerte.

— És ön egyáltalán nem szégyeli magát?

— De miért kérem? Nem értem.

— Hát csak úgy... kérdelem én is.

— Ezek szerint ön kétségbe vonja, amit mondtam?

— Hát már hogyan hinném, kedves barátom, — szót felkacagva a magas és szőke ur. — Hát hogyan hinném, az ördög vigye el magát, hiszen én — hallja-e — én, én a halott vagyok, Dobranski husból és vérből.

Emberünk, aki az „egész jelenet saját szemével látta”, leesett állal sietet leszállni az első állomáson, a négy jóbarát pedig megnyult orral somfordált utána...

Ezután hosszas látogatást teszünk a hatóságoknál, akik előtt igazoljuk magunkat, majd gépkocsival Sculeni és Ungheni felé vesszük utunkat, az új határ mentén.

Select Mozgó
RENDKIVÜLI MŰSOR!
Marlene Dietrich
legszebb filmje:
Shanghai express
Izgalmas eseményekben gazdag, művészen kidolgozott alkotás, főszerepekben:
Clive Brook, Ana May Wong
Aktuális téma! Szexuális cselekmény! Tökéletes játék!
Műsoron kívül O. N. C. román, FOX amerikai és U. F. A. német híradók!
Előadások kezdete pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor

Hogyan gondoskodik Svájc a lakosság ellátásáról?

Svájc exportjának és importjának útjai. Meddig tart az ország gabonakészlete? Dus gyümölcsstermesre van kilitás. Fokozzák a sajttermelést exportcélokra

Zürich, július 3. A svájci földművelés-szövetség egyik legutóbbi ülésén érdekes jelentésben ismertették Svájc gazdasági helyzetét.

Olaszországnak — így szól a jelentés — a háborúba való belépése és a franciaországi fordulat messzeemenő gazdasági következményeket vont maga után.

A Földközi tengerhez való bejutás ma Svájc számára roppant megnehezült. Hogy sikerül-e vajjon — mint ahogy az a világháborúban történt Cettben — szabad áru-raktárt berendezni a Földközi tenger valamelyik kikötőjében, most még nem tudjuk. Reméljük és elvárjuk. Olaszország már régebben igérté, hogy Genuát háború esetén is Svájc rendelkezésére bocsátja. De ehhez szükségünk van a többi hatalmak engedélyére, akik a tenger felett uralkodnak. Bizonyos azonban, hogy behozatalunk és kivitelünk Franciaország és Anglia felé, valamint a tengerentútra erősen visszafelé fordult. Nyitva állanak azonban kereskedelmi útjaink Németország és Olaszország felé, valamint az általuk megszállott területek irányába.

Az ideai termés és a tartalékok gabonakészlet elegendő Svájcnak gabonamagvakkal egy évig való ellátására. Minthogy valamely behozatalra is számítani lehet, 1942 előtt lisztben való inségtől nem kell tartani. Addig pedig a világpiacokra való utak kétségtelenül meg fognak nyílni. Takarmány-készleteink is elegendők arra, hogy a tejelő állatokról az említett időpontig gondoskodhatunk.

Algha lehet azonban megfelelő mennyiségű nyersanyagot, különösen trópusi olajokat és olajmagvakat a főzésziradékgyárak számára beszerezni. Amíg a készletek tartanak, takarékoskodni kell. Hogy a sajtgyárakat vajgyárakra állítsuk át, nem kívánatos a kompenzációs ütlelet miatt. Ezzel

szemben, amennyiben Németország az átmenő forgalmat engedélyezi, Dánia, Belgium és talán a balti államok is mint vajbeszerzési forrás a rendelkezésünkre áll. De ha ez nem sikerülne, még mindig van idő a sajttermelést vajtermelésre átváltoztatni. A svájci konzum inkább a vaját veszi fel.

A burgonyaszükséglet erre az esztendőre fedezve van. Ami felesleg lesz, azt állati hizlalásra fogjuk felhasználni. Gondoskodni kell minél nagyobb területnek burgonyával való bevetéséről. Bizonyos korlátozni kell majd rövidesen a sajtgyártást, hogy ez a külföldön nagyon kívánatos cikk kompenzációs ütlelet (főleg kőszén) lebonyolítását szolgálja. Ez annál inkább lehetséges lesz, minthogy az állatállomány redukálása következtében elegendő hus áll majd a svájci lakosság rendelkezésére.

Össze dus gyümölcsstermesre van kilitás. A gyümölcsboron és mauston kívül gyümölcs-izt, szárított gyümölcsöt állíthatunk elő kivitel célokra is. A mustnak és gyümölcsbornak nagy lesz a belföldi keletje, minthogy a sörgyártáshoz szükséges malta behozatalára Németországból és a cseh területekről nem igen számíthatunk. A bor behozatala aligha fog nehézségeket okozni, ugyanugy vete-ményt is, noha ebben a cikkben aligha lesz szükség importra. Cukrot jórésben Németországból és Csehországból kell majd beszerezni. Reméljük, hogy sikerül teát, kávét és más nyersanyagot is bizonyos mennyiségben behozni, ugyanugy kukoricát. Ezeket a cikkeket továbbra is racionalizálva kaphatjuk majd.

Az ország élelmezése körül tehát nem mutatkoznak lényeges fogyatkozások. Nehezebb lesz az üzem- és tüzelőanyaggal való ellátásunk. Mezőgazdasági exportunk a szomszéd államok felé fog irányulni.

Lehetséges-e egy angliai invázió

Bucuresti, július 3. A Stefani tegnapi jelentésében arról adott hírt, hogy három nap mulva megindul a nagy offenzíva Anglia ellen. A világsajtó egyébként már napok óta foglalkozik ezzel az eshetőséggel. Alábbi cikk, amely Călin Eugen Botez tollából jelent meg a Jurnaluban, azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy lehetséges-e egy angliai invázió?

„A franciaországi hadműveletekkel, legálább is pillanatnyilag lezárult az európai háború kontinentális fázisa. A jelen pillanatban Anglia szigeti és tengeri hatalmával szemben Németország és Olaszország kontinentális és szárazföldi ereje áll.

Evszázados tapasztalat azt mutatja, hogy Angliát ahhoz, hogy legyűrjék, előbb a tengeren kell legyőzni. Az angol szigetek elleni inváziós kísérletek, kezdve Hódító Vilmos XI-ik századbeli sikeres inváziójától, a tengeret uraló angol uszó erődítményekbe ütözköttek. E tény legszembetűnőbb bizonyossága a spanyol „Győzhetetlen armádia” legyőzése a XVI-ik század végén. Hollandia volt az az egyedüli tengeri hatalom, amelynek a XVII. században átmeneti időre sikerült megtörnie Anglia tengeri hatalmát. Miután azonban ez az ország nem rendelkezett a megszálláshoz és Anglia meghódításához szükséges hadsereggel, kedvező helyzetüket nem igen tudták kihasználni.

Itt nyilvánul meg XIV. Lajos francia király nagy politikai ballépése, aki ahelyett, hogy Hollandiával összefogott volna Franciaország igazi versenytársa, Anglia ellen, Angliával szövetségbe kötött Hollandia ellen. Ez a lépés semmilyen ényvel nem járt, de ugyanakkor hozzájárult Anglia hatalmának biztos előkészítéséhez.

Napoleon, aki kezdetől fogva Angliában látta legféltettebb ellenfelét, tökéletesen tudatában volt annak a végzetes szerepnek, amelyet a hatalmas angol flotta angliai expedíciója szempontjából játszhat.

Eppen ezért a La Manche-csatornában való cselekvési szabadság legalább is néhány órára történő biztosítása érdekében — mint a tenger kevéssé ismerője, ennyi időt látott szükségesnek csapatainak Boulogne-ból Angliába való szállítására — Villeneuve flottájával zavart akart kelteni, ami az angol flotta többségét az Atlanti óceánra összpontosította. Nelson lángelméje és a trafalgari ütközet keresztülhuzta ezt a számítást, látszólag jól megalapozott terv szerint, amely azonban nem alkalmazkodott a tenger valóságához.

Ezen utolsó kísérlet óta Anglia tengeri uralma, amely „Britania rule the waves” szállóigéjében kristályosodott ki, az európai politika egyik axiómájává vált. Az azóta megszületett fegyverek, a repülőgépek és a tengeralttjáró azonban már a világháború alatt is problémát okoztak a kérdés, vajjon a tengeri hatalom meg tudja-e védeni Angliát valamely invázió veszedelmétől?

Ha az elmúlt háborúban az invázió veszélye nem jelentkezett akut módon, ez annak volt köszönhető, hogy az északi tengeri angol flottának a német feletti fölénye kiküszöbölt egy hasonló kísérletet. A német tengeralttjárók a szállítások ellenőrzésével azonban bebizonyították, hogy kiéhezethetik Angliát anélkül, hogy az invázió, vagy az angol flotta megsemmisítése szükségessé válna.

Anglia szigeti és gazdasági helyzete, vagyis az a tény, hogy közel 50 millió ember élelmezéséről tengeri szállítások útján kell gondoskodni, rámutatott Anglia achillesi sarkára.

Az a bizonytalanság, amellyel Németország az elmúlt háborúban a tengeralttjárókkal működött és amely lehetővé tette az angol védelem megszervezését, 1914—1918-ban megövtá Angliát egy nehéz megpróbáltatástól.

Ez a tény szülte azt a kérdést, hogy a szigeti helyzet előnyt jelent-e?

A légi haderő kifejlesztése, valamint a jelenlegi háborúban elért sikerei oda módosították az előbbi kérdést: vajjon Anglia szigetország-e még?

Tejles gyógyulást nyer,
ha igénybe vesz egy melegizap kurát a CAEMEN SYLVA-i
Grand Hotel Movila és Băilor szállodák
által kibocsátott jegyfüzetek alapján. Felvilágosítást ad és jegyfüzeteket árusít lapunk kiadóhivatála.

HIREK

— Milyen esetben halasztódnak el a bírósági tárgyalások? Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter a következő körrendeletet küldte az országban lévő összes igazságügyi hatóságoknak: Elhalasztandók az összes polgári, kereskedelmi, vagy más természetű ügyek tárgyalásai, ha a felek nincsenek jelen, vagy a felek nem kívánják az ügyek letárgyalását. Hasonlóképpen elhalasztandók a büntügyi tárgyalások is, — ha a vádlott hiányzik.

— Dánia most Németországba küldi az eddig Angliának szállított szalonját. Berlinből jelentik: Megérkezett Németországba az első szalonna-szállítmány Dániából, amit eddig Dánia mindig Angliának szállított.

— Négyzáztizmillió dollár értékű aranyat bevételezett egy hét alatt az amerikai kincstár. Newyorkból jelentik: A június 26-án véget ért feltámasztás az amerikai kincstár 418 millió dollár értékű aranyat bevételezett.

— A japánok visszatértek a kínaiak támadását Hai-feng város ellen. Pekingből jelentik: Tung-Tung-Shan tábornok a június 29-re virradó éjszaka csapataival megtámadta Hai-feng városát. Több roham és ellentámadás után a kínaiakat visszaverték.

— Sáska-járás Perzsiában. Teheránból jelentik: Huszzer hektár termőföldet sáskák pusztítottak el.

— A Windsor hercegi pár Lisszabonban. Madridból jelentik: A Windsor hercegi pár Lisszabonba utazott.

— Halálos szerencsétlenség érte a tutajost. Piatra Neamţből jelentik: John Aftanase Almasanu, Ceahlău községbeli tutajos a Bistriţa folyó partján az egyik tutaj megerősítésén fáradozott, amikor a víz árja elkapta és magával sodorta. A szerencsétlen ember a vízbe fulladt. A hatóságok miután megállapították, hogy vezetés véletlenről van szó, a szerencsétlen ember eltemetésére megadták az engedélyt.

— Ló, szekér, lófelszerelés és kerékpártulajdonosok figyelmébe. A kolozsvári rendőrség MONT osztálya 836. számú 1940. július 2-án kelt közleményében a 6191. számú nagyvezérkari rendeletre való hivatkozással felszólítja az összes olyan ló, szekér, lófelszerelés és kerékpár-tulajdonosokat, akiknek a járművét, illetve lovát még nem vették fel a nyilvántartásokba és nem osztályozták, hogy a jelen közlemény megjelenésétől számított 48 órán belül jelentkezzenek a nyilvántartásba való felvétel céljából az illetékes rendőrkerületnél. A kihágók ellen a törvény szigorú járások el. A rendelkezést dr. Horvat Iosif rendőrvezető és Pop Vasile, a MONT osztály főnöke írták alá.

— Állami vezetés alá került a belgrádi rádió. Belgrádból jelentik: A belgrádi rádió-leadó-állomás július elsejével állami vezetés alá került. Ugyanakkor kinevezték az igazgató-tanácsot, amely Woislav Janics volt miniszter elnöke alatt működik.

— Újabb rendelkezések a postai küldeményekre vonatkozólag. A posta vezérigazgatósága közleményt adott ki, amely szerint az érdekeltek tudomására hozza, hogy a jelenlegi körülmények miatt kénytelen volt a postai szállítások ügyében korlátozásokat alkalmazni. Ez a korlátozás a levélsekre vonatkozóan a postaforgalomban alig fogja észrevenni.

— Itéletidő pusztított lasiban. Iasiból jelentik: Hatalmas felhőszakadás zudulott tegnap a városra, amelyet villamos kislések és villámcsapások kísértek. A felhőszakadás hosszabb időn át tartott és a város számos részét, különösen főleg a mélyebben fekvő részeket elárasztotta. A Bahluil és Nicolina vízei is erősen megáradtak és kiöntéssel fenyegetnek. Az árvíz komoly károkat okozott. A Bukovina felé vivő utat és az ország-utat elöntötte és a víz számos házba behatolt. A villám igen sok fába belesapott és igen sok fatörzset kiszakított. A hatóságok megtették a szükséges mentési intézkedéseket.

— Visszaigényelhetők az amnesztia alapján megszüntetett büntetőügyekben beadott fellebbezések miatt letétbe tett összegek. Az ügyek elleni fellebbezések miatt kiadott büntetőügyek ellen fellebbezéseket csak a büntetés összegének letétbe helyezése után lehet jogérvényesen beadni. A június 8-i amnesztia-törvény kiterjed az üzérkedési ügyekre is és megszünteti ezen törvény megszegéséből eredő cselekményeket. Sok fellebbezés van folyamatban, amelyek az amnesztia-törvény alapján tárgyalanná váltak. Jogászai körökben az a vélemény, hogy az ilyen folyamatban lévő ügyekben a letéti összegeket vissza lehet igényelni.

— Ulást tartott a kormány közgazdasági bizottsága. Bucurestiből jelentik: A kormány közgazdasági bizottsága kedden Canciovo nemzetgazdasági miniszter elnökletével összeült és folyó ügyeket tárgyalt.

— Bevezetik a bíróságok és az állami hatóságok által kiállított idezők postai kézbesítését. Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága régi tervehez visszatérve, most tanulmányozza annak a kérdésnek a gyakorlati keresztülvételét, miképpen lehetne megszervezni a bírósági és egyéb hatósági idezők postai szétküldését. Minthogy a kormányzatnak az a törekvése, hogy az adminisztrációs szerveket tehermentesítse, a terv keresztülvételét, újabb jelentések szerint, igen rövid időn belül várható.

— Egy kolozsvári tanárjelöltő megdöbbenő szerencsétlensége. Megdöbbenő szerencsétlenség áldozata lett tegnap Marginianu Elena elsőéves tanárjelöltő. A fiatal lány, aki a repülés sportjának nagy kedvelője volt, beiratkozott az ARPA sportrepülő tanfolyamára. A fiatal lány rövid idő alatt igen szép haladást ért el, kifogástalanul vezette a gépet és több sikeres repülést is hajtott végre. Tegnap ismét felszállt és jól sikerült rövid repülés után visszaérkezett a földre. Ekkor azt tapasztalta, hogy a motor működése nem kifogástalan. Közelebb ment, hogy megvizsgálja a hibát, de igen közel talált menni a még teljes erővel forgó légsavarához, amely a szó szoros értelmében levágta jobbkarját. A fiatal lány megingott, karjából vastag sugárba ömlött a vér és néhány pillanat múlva eszméletét veszítette. Azonnal gépkocsira tették és beszállították a kolozsvári klinikai sebészeti osztályára, ahol gondos orvosi kezelés alá vették. Állapota súlyos, de minden remény meg van bennmaradására. A szokatlan és megdöbbenő baleset ügyében úgy a rendőrség, mint a repülőiskola igazgatósága vizsgálatot indított, amely tisztázza fogja a felelősség kérdését is.

— Miniszterlátogatás Nagybanán. Nagybanáról jelentik: Dr. Topa egészségügyi államtitkár, dr. Ardelean Octavian vármegyei prefektus és dr. Dumbrăveanu vármegyei főorvos kíséretében egészségügyi látogatást tett városunkban dr. Racotzi polgármester kaulauzólása mellett.

— Három és félmillió ujjlenyomatot készítenek Amerikában az idegenekről. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök rendeletet írt alá, mely szerint az Egyesült Államokban élő három és félmillió idegenről pontos lajstromot és ujjlenyomatot készítenek. Az elnök rendeletéhez fűződő hivatalos kommentár kifejti, hogy ez nem irányul csak az állam biztonságát veszélyeztető elemek ellen.

— Leib Adolf tg.-muresi Str. Pița Valeria 9. szám alatti lakos névre szóló iratok találtattak a cluj Royal mozgóban. Igazolt tulajdonosa, vagy megbízottja átveheti a mozgó igazgatóságánál.

— ORVOSOK FIGYELMEBE! A hadügyminisztérium egészségügyi osztálya felhívást intézett az összes volt tartalékos egészségügyi tisztá orvosokhoz, akik életkoruk, vagy betegségük miatt nem szerepelnek a hadsereg nyilvántartásában, valamint azokhoz az orvosokhoz, akik még nem töltötték be a 65-ik életévüket és nincsenek beírva a hadsereg nyilvántartásába, hogy sürgősen jelentkeznek be a fentemlített igazgatósághoz egy nyilatkozatot. A nyilatkozatnak a következőket kell tartalmaznia: Vezeték és keresztnév, foglalkozás, szak, életkor, nemzetiség, lakás, az állammal, megvétel, vagy községnél elfoglalt állás feltüntetése, az egyetemi végzettség. Fel kell tüntetni azt is, hogy miért nem szerepel az illető orvos a hadsereg ellenőrző nyilvántartásában. (Scutit, reformát, trecut in retragere). Abban az esetben, ha betegség miatt nem szerepel, ki kell mutatni, hogy milyen betegség miatt történt a nyilvántartásból való kihagyása.

Ma, csütörtöktől a ROYAL mozgóban nagy dupla műsor:

I. AZ ALKATRAZ FOGLYAI

Nagy Metro film. Fősz.: RITA JOHNSON,
TOM NEAL. Kezdet: 3.10, 6.10, 9.15.

Tekintettel a 11 órai zárórarendelethez, az utolsó dupla műsoros előadás 7.30. kezdődik.

II. Felejthetetlen vlogoperett: NELSON EDDY, LEONOR POWER és HAJMÁSSY ILONA együttes filmje: ROSALIE

Kezdet: 4.30., 7.30.

— Tragikus szerencsétlenséget idézett elő egy éjjeliőr vigyázatlansága. Iasiból jelentik: Al. Airinei éjjeliőr revolvert igazított. A revolver esült és a golyó halálosan megsebesítette Nastase Alexandru éjjeliőrt. Al. Airinei a tragikus szerencsétlenség után fegyvert átadta egy arahaladó emberek és kijelentette, hogy sajnálja a történetet és öngyilkos lesz. A gyilkossá lett éjjeliőrt még nem találták meg.

**Elsőranau
orth. kóser
vegetáriánus
koszi
a CONCORDIA KLUBBAN**
Str. Memorandului 13, bejárat a Rațiu
ucca felől. Telefon 26-92. Abonoma,
házhözfordás.

— Egy hónap — verekedésért. Nagybanáról jelentik: Grabán György nagybanai közműves a tavasszal ittas állapotban több társával a Haracsek-féle kerten keresztül akart a Fokhagymási fürdőre menni. Pintea Grigor őr figyelmeztette Grabánát, hogy nem engedheti keresztül a kerten, mire Grabán az ő kezéből kikapta a vasvillát és azzal véresre verte, úgyhogy 15 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A járásbíró most tárgyalta az ügyet, ahol Grabán azzal védekezett, hogy önvédelemből verte meg Pinteát. Egyhavi fogházra ítélték.

— A kolozsvári víz- és villanydíjak emelésének ügye. Dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár város polgármestere most tanulmányozta a víz- és villamosművek egységár-fel-emelése iránti kérését. A vízidíjaknál a polgármester az áremelést indokoltnak találta és hozzájárult, hogy a vízidíj-egységárát 6 lejről 7 lejre emeljék. A villamosmű ugyanakkor a 10 és féllejes áramdíj egységálapár 12 lejre való emelését kérte, de ebben a kérdésben még nem történt döntés, mert a kérdés tanulmányozás alatt áll. A július elsejével esedékesé váló vízidíjmelés, ugyanugy, mint az esetleges villanyáramdíjmelés, csak a belügyminiszter jóváhagyása után léphet életbe.

— Feloszlatták a litván országgyűlést. Kaunasból jelentik: A Tass-ügynökség levelezője szerint Litvánia köztársasági elnöke hivatalosan bejelentette, hogy július 1-ével feloszlottnak tekint a litván országgyűlést.

— Eltemették Balbo marsallt. Rómából jelentik: Balbo marsallnak és bajtársainak temetése kedden történt meg. A temetésen Graziani marsall, Balbo marsall özvegye és a hősi halottak hozzátartozói is résztvettek.

— Az első kerületben lakók figyelmébe. Az első kerületi közigazgatási kapitányság felhívja a Iasilor, Dubălarilor, Berde és Marchal Foch ucca lakóit (a rendőrség, illetve a kereskedelmi és iparkamara épületéig bezárólag), hogy a légvédelmi tanfolyamra való beosztás végett sürgősen jelentkezzenek.

— Halálosvégű gépkocsioszeleltetés Budán. Budapestről jelentik: Vasárnap reggel Budán az Avar és Hegyalja ucca sarkán, dr. Vályi Lajos ügyvéd, országgyűlési képviselő magavezette gépkocsija összeütközött az angol követség titkárnak gépkocsijával, amelyet Sterzer László 19 éves sofőr vezetett. Az angol követség titkárnak kocsija nekivágta Vályi kocsiját egy villanyoszlopnak, Vályi koponyaalapi törést szenvedett és a mentőkocsiban meghalt. Az angol diplomata sofőrtjét letartóztatták.

— Öt gyermek kenyeret kér. Ilyen című felhívásunkra Hajdu Ödönne (Cluj) a szerencsétlen családnak küldött száz lejt. Az összeget eljuttattuk rendeltetési helyére.

— Az európai élet fejlődése. Charles Seignobos, a Sorbonne tanára, írta ezt a kitünő új könyvet, amelynek tartalmából kiemeljük: Európa születése. Fizikai tényezők hatása, fajok. A civilizáció korszakai. Nyelvek eredete, népek alakulása és vándorlása. Társadalmi szervezet. Vallások. Görög-római civilizáció. Kereszténység. Nemzetek kialakulása. Középkor. Újkor. Renaissance. Reformáció. Vallásháborúk. Az angliai forradalom. XIV. Lajos kora. Merkantil iskola. Felvilágosult zsarnokság. A francia forradalom és az inváziós háborúk. Napoleon. A társadalom átalakulása. XIX. és XX. század. A nagy háború és következményei. Kommunista diktatura. Tekintélyrendszerek. Válságok. Állami közbeavatkozás. Új formák felé. Seignobos legújabb műve: Az európai élet fejlődése, 429 lapon, Athenaeum kiadásban, szép kiállításban és pompás díszes kötésben 275.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

Az angol sajtó a romániai eseményekről

London, július 3. (Rador). Az egész angol sajtó közli a romániai mozgósítás hírére és megállapítják, hogy Románia készen áll minden eshetőségre. A lapok közlik a Reuter-ügynökség egyik szófiai táviratát, amely megállapítja, hogy Bulgária nyugodtan várja a folyamatban lévő események eredményét. Az angol sajtóban megjelent cikkek általános megállapítása az, hogy Románia kénytelen volt elfogadni az orosz kivánságot. Az összes lapok közlik a szovjet ultimátumszerű jegyzékének szövegét és a román kormány válaszáat. Az angol sajtó cikkei azt hangsúlyozzák, hogy Besarabia mindig román volt. Az „Evening Standard”, az „Associated Press” ügynökség egyik bucuresti táviratja alapján azt állítja, hogy a szovjet csapatok egyes helyeken átlettek a megegyezéses vonalat. A „British United Press” belgrádi távirata felhivatalos belgrádi körökből azt jelenti, hogy Jugoszlávia azonnal akcióba lép, ha Romániát valamelyik Balkán-állam megtámadná, mivel erre a Balkán-szövetség szabályai kötelezik. Az „Evening Standard” és az „Evening News” hosszú cikket közölnek a román haderőről.

A kolozs megyei prefektúra felhívása az árvíz-károsultak segélyezésére érdekében

Cluj, július 3. Az elmúlt hónap második felében történt felhőszakadás egész Kolozs megye területén hatalmas áradásokat és jelentős károkat okozott.

A kormány és az illetékes hatóságok kelő időben megtették az intézkedéseket az árvíz-sújtotta lakosság felsegélyezése érdekében. Mégis szükséges a hasonló csapásoktól eddig még megkímélt lakosság jótékonyági érdekséhez is folyamodni, ezért a kolozs megyei prefektúra meleg felhívást intéz a megye összes polgáraihoz, kérve, hogy járuljanak hozzá az árvíz-károsultak felsegélyezéséhez szolgáló alap gyarapításához.

Pénz és minden egyéb nemű adományt Regala ucca 6. szám alatt a megyei prefektúra gazdasági irodájában lehet átadni.

— Kik írták alá a Iorga királyi tanácsos által átnyújtott emlékiratot? Bucurestiből jelenti a Rador: Nicolae Iorga királyi tanácsos, volt miniszterelnök, emlékiratot nyújtott át az alábbi volt politikai vezetők aláírásával, akik nem tudták személyesen nyilvánítni a román lelkismerettel való tökéletes együttérzésüket: Iuliu Maniu, volt miniszterelnök, I. Michalache volt miniszter, A. C. Cuza volt miniszter, C. I. C. Bratianu volt miniszter, G. Mironescu volt miniszterelnök, Mihail Popovici volt miniszter, M. D. Chirulescu volt miniszter, dr. I. Costinescu volt miniszter, Octavian Tasloanu, Constantiu Bratianu, M. Oromulu, Gh. Cipaiuanu, Dađ Ciuguleanu.

— Jöbb napokat látott kereskedő, akit a mostoha viszonyok teljesen tönkretettek, kért a jószívű embereket, hogy juttassanak neki egy rendes kabátot, vagy nadrágot, amivel emberek közé mehetne. Igazi „mivét” gyakorol, aki egy viseltes kabátot, vagy nadrágot ad a derék, dolgozni akaró öreg embereknek. Az ajándékot lapunk kiadóhivatala közvetíti.

— Halálozás. Wolt Márta, dr. Wolf Ignác közjegyzőhelyettes, a dr. Aciu közjegyző iroda vezetőjének leánya, hosszas szenvedés után 23 éves korában tragikusan elhunyt. Temetése július 4-én, csütörtök délután 3 órakor lesz az új neológ temető halottsházából.

— Cavargóknak tekintik a helyüket elhagyó kiskorú cselédányokat. Aradról jelentik: Több száz feljelentés érkezett az aradi kiskorúak bíróságához, amelyek arról tesznek panaszt, hogy a vidékről aradi szolgálóba szegődött fiatalok cselédányok szolgálói helyüket pár nap után elhagyják és felmondási idő nélkül máshová szegődnek. A fiatalok bírósága ennek alapján a helyüket felmondási határidő nélkül elhagyó cselédányokról kímátatást készít és ezeket ezután csavargóknak tekintik és háromtól hat hónapig terjedő fogházbüntetéssel sújtják őket. A kiskorúak bírósága felhívta a háztartási alkalmazottakat, hogy helyüket minden ok nélkül ne változtassák. Ha valami panaszuk van, forduljanak a bírósághoz, amelynek hatáskörébe tartozik a kiskorúak érdekének megvédése.

Olaszország néborot, de röviddel hogy megmutassa, olasz küzdelem megfelel a római pedig annak, am kormányának igentani a hadüzenet csakis győzelmes lényeges ugyanígy hogy Olaszország igen hosszú partya az, hogy a háborúger egy olyan hatamelyen nem közHelyesebben: katde árut többé nem

Az Esz

Nem lehet tudn dig tarthat. Csak tilag mióta tart. óta. Lényegében több mint egy hó az időpont, am egyetlen angol, fr futott többé olasz természetesen a birodalmát és a szövetségeseit is átírványítása a F pusztá szobeszed tette az áruforga ellenőrzés.

Mindehhez hozz üzenet óta ameri a Földközi tenger tiltja az amerikai A Szezei csatorná török kormányint minden török hajó hogy olasz kikötő a Dardanellakon sem fogják hajóit ezért sem, mert ig ekerülni, végül p leállították az Ad galmat. Mászövök hadihajók és a te tekintve, a Földk

Igen nagy száraz győzelmek sem vézet okvetlenül v földrajzi, politikai kell számolni, am hogy új viszonyla hosszabb időt vesz színt, hogy a némaági terv egy ha a világon, az Esz Azzal, hogy Es fegyvert, Németo hogy teljesen ura szágreszteltől kezd Finnország keré meg nyitvalevő u és Svédország sz vezet.

Az Eszaki teng sivatagjainak szé összekapcsolódott gelyhatalom terül meg kiterjesztel még gyarmatokat szervezni és akko harántsv fut vé ugyan huzamosab de nem lehet sem mert hiszen me külön európa-am megkerülés helye nak fog tűnni a Ezzért fontos A és ellenállóbb leg tetszik sorompó a litói és ezért va delem sulypontja a felén és Eszak-A kában, Abesszintia a legfontosabb or kikötőre. Igaz, h hadikészültség is e Ennek a számi meretlenje — Oro ország hadbalépet egyenlet megold nak egyik célja v komplexumra vilá döntő lépés történn

Német-olasz óriásterv három földrész gazdasági megszervezésére

Olaszország néhány hete visel nyíltan háborút, de rövidebb idő is elég volt ahhoz, hogy megmutassa, hogy hol van és lesz az olasz küzdelem súlypontja. Afrikában. Ez megfelel a római hagyományoknak is, főleg pedig annak, ami ma szükséges. Az olasz kormányának igen pontosan ki kellett számítani a hadüzenet óráját, mert Itália háborúja csakis győzelmes és gyors lehet. Nem az a lényeges ugyanis, amit többször megírtak, hogy Olaszország földrajzi alakjánál fogva igen hosszú partvonallal rendelkezik, hanem az, hogy a háboru kitörésével a Földközi tenger egy olyan hatalmas elzárt tóvá változott, amelyen nem közlekedhetnek többé a hajók. Helyesebben: katonát és ágyut azt visznek, de árut többé nem.

Az Északi sarktól az Egyenlítőig

Nem lehet tudni, hogy ez az állapot meddig tarthat. Csak azt tudjuk, hogy gyakorlatilag mióta tart. Nem az olasz hadbalépés óta. Lényegében május 10-12-ike óta, tehát több mint egy hónapja. Ugyanis ez volt az az időpont, amelytől kezdve ugyiszólván egyetlen angol, francia vagy török hajó sem futott többé olasz kikötőbe. Az angol-francia természetesen a két hatalom gyarmatbirtoklását és a mostani, kényszerből lett szövetségeseit is jelenti. A hajóközlekedés átirányítása a Földközi tengerrel nem volt pusztán szóbeszéd és ez jóval élénkebben érintette az áruforgalmat, mint maga a blokádel-lenörzés.

Mindehhez hozzájárul, hogy az olasz hadüzenet óta amerikai hajó nem fut többé a Földközi tengerre, mert kormányparancs tiltja az amerikai hajóknak ezt az utirányt. A Suez-i csatornát az angol hajóhad lezárta, török kormányintézkedés ugyancsak eltiltott minden török hajót most már nemcsak attól, hogy olasz kikötőbe fusson, de attól is, hogy a Dardanellákon túl „kószáljon”, a görögök sem fogják hajóikat kockáztatni, már csak azért sem, mert igyekeznek minden incidenst elkerülni, végül pedig a jugoszlávok szintén leállították az Adrián a hosszútávú hajóforgalmat. Másszóval ez azt jelenti, hogy a hadihajók és a tengeraltjárók utjaitól eltekintve, a Földközi tenger csendes lett.

Igen nagy szárazföldi győzelmek vagy légi győzelmek sem változtatják meg ezt a helyzetet okvetlenül vagy haladéktalanul. Olyan földrajzi, politikai és tengeri adottságokkal kell számolni, amelyek elképzelhetővé teszik, hogy új viszonylatok megteremtése talán hosszabb időt vesz igénybe. Eppen ezért valószínű, hogy a német-olasz politikai és gazdasági terv egy hatalmas átló végigfektetése a világon, az Északi sarktól az Egyenlítőig. Azzal, hogy Észak-Norvégia is letette a fegyvert, Németország gyakorlatilag elérte, hogy teljesen uralkodjék az Északi Fény országárszertől kezdve Norvégia, Svédország és Finnország kereskedelmén és az egyetlen még nyitvavaló gazdaságilag Finnország és Svédország számára csak Oroszországba vezet.

Miért fontos Afrika

Az Északi tengertől Sziálián át Lybia déli sivatagjainak szelég a valóságban egyetlen összekapcsolódott földrészt jelent a két tengelyhatalom területe. Ezt a földrészt kell megkiterjeszteni Afrikában, itt kivánatos még gyarmatokat szerezni és gazdaságilag szervezni és akkor egy olyan gigantikus hársáv fut végig a földteten, amelyet ugyan huzamosabb ideig meg lehet kerülni, de nem lehet sem megtróni, sem eltüntetni, mert hiszen meg van magában, mint egy külön európa-amerikai földrész, úgyhogy a megkerülés helyett előbb-utóbb hasznosabbnak fog tűnni a kiegyezés.

Ezért fontos Afrika. Hogy minél erősebb és ellenállóbb legyen az átló, vagy ha úgy tesszük sorompó az Északi sarktól az Egyenlítőig és ezért van most még az olasz küzdelem súlypontja a Földközi tenger nyugati felén és Észak-Afrikában, meg Kelet-Afrikában, Abesszínia körül, nem pedig ott, ahol a legfontosabb olajvezetékek torkollanak a kikötőkbe. Igaz, hogy az olaj körül az angol hadikészlettség is erős.

Eznek a számításnak van ugyan egy ismeretlenje — Oroszország. De mielőtt Olaszország hadbalépet volna, igyekezett ezt az egyenetlet megoldani. Az olasz külpolitikának egyik célja volt, hogy az orosz kérdés-komplexumra világszerte derüljön, mielőtt döntő lépés történne.

Olaszország most mindent megtesz, hogy Jugoszláviát megnyugtassa. Eppen azért, ha Afrika a cél, akkor Jugoszlávia szintén egyik állama lesz a nagy gazdasági átlónak, amiről már beszéltünk. Igaz ugyan, hogy az Adrián két új olasz tengeri bázis épül, az egyik Cherso szigetén, ugyanakkor azonban a flumei kikötő például a békek elhagyatottság és csendes álmódosítás képét adta közvetlenül a háboru kitörése előtt is az ögyelgő utasnak és az újságokban sem lehet vagy lehetett utalást találni arra, hogy Dalmácia

partvidéke 1914 és 1940 között nem egyszer érdekelte az olasz közvéleményt.

A tengerészeti bázisok kiépítését indokolja az, hogy ha a balkáni béke fenntartható marad, akkor az Adriai tenger szinte tökéletesen elzárható és teljesen védhető olasz részről. Jugoszlávia iránt jelenleg a barátságos semlegességi szellem érvényesül és észrevehető tartózkodás a délszláv belpolitika kérdéseinek érintésétől vagy akár Belgrád és Moszkva kialakuló viszonyának bővebb kommentálásától a sajtóban a Finn- és Svédországhoz hasonlóan, bár nem olyan százaszázalékos mértékben, Jugoszláviának is a német, olasz, magyar és kisméretű balkáni gazdasági kapcsolatain kívül, Oroszországot jelenti a még szabadon nyitvaálló kereskedelmi utat.

Oroszországot ugyanis a tengerentuli hatalmakkal való kiegyezés előtt, nélkülözhetetlen része a német-olasz világhatalmi tervnek, amely lényegében az óvilág néven ismert ropant földterületek gazdasági és nyersanyag megszervezésére irányul. Nem lehet

nélkülözni Oroszországot, vagy pedig földrészekben beszélni, a valódi Euráziát, az embereket és gépeket legfőbb tápláló anyagáért: az olajért és buzáért. Ezt a kettőt a tengerentuli kiegyezés előtt nem lehet máshonnan pótolni, mint Oroszországból és éppen a gépek tápláléka az, ami a Közel-Kelet békéjének fenntartása, vagy az itteni erős angol elővigyázatosság és készségtelenség esetén a győzelmes és gyors háborura sarkalja Olaszországot. A béke igazi problémája pedig a világrészek közötti teljes megegyezés előtt az emberek tápláléka — a gabona lesz.

Olaszország nemcsak birodalma kiterjesztése érdekében és világnézetű okokból állott Németország oldalán a küzdők sorába, hanem hogy Berlin a jövőben is gazdasági együttműködésre tudja bírni a Kremlt urait és hogy az így kialakuló három földrészen végignyuló gazdasági és hatalmi förtésszervezetben az egész déli rész felett, a Brenntől az Egyenlítőig, az irányítás, a vezetés és az elérhető eredmény nagyobb része az olasz impériumot fogja megilletni.

„Feltámadt” a constancai öngyilkos

A tengerbe fulladtak hitt fiatalemberéről kiderült, hogy uszóhajó

Bucuresti, július 3. A napokban az egész ország sajtóját bejárta az a hír, hogy egy Zvanovici Gheorghe nevű constancai fiatalember szerelmi bánatában a tengerbe ölte magát. Egyes lapok egészen fantasztikus, színes riportokat is közöltek az öngyilkosság előzményeiről és körülményeiről. Az eset annál valószínűbbnek látszott, mivel az állítólagos öngyilkosság elkövetése után három órával a mamalai strand közelében kifogták a tengerből egy fiatalember holttestét. Az pedig, hogy az esetnek a lapok olyan nagy publicitást adtak, arra magyarázható, hogy az állítólagos öngyilkos egyik feketetengeri halász-nagyvállalkozónak a fia és vízi sportkörökben országosan ismert uszóhajó.

A lefolytatott rendőrségi nyomozás során

megállapítást nyert, hogy Zvanovici az állítólag elkövetett öngyilkosság idejében szülei lakásán tartózkodott, onnan is vitték be a rendőrségre kihallgatás végett. Itt kijelentette, hogy eszébejáróban sem volt öngyilkosságot elkövetni és különösen a tengerbeugrás által. Annál kevésbé, mivel kitűnő sportuszo, sőt a kerületi bajnokság többszörös nyertese. Az egész mesét egy gyermek találta ki, aki öt egy leánnyal a tengerparton látta sétálni. A rendőrség ennek ellenére továbbfolytatja a nyomozást és az ügy tisztázásáig őrizetben tartja Zvanovicit, mert a gyermek, aki az öngyilkossági históriát elterjesztette, azt vallotta, hogy a fiatalember többször beszélt öngyilkossági szándékáról.

„Zűkség esetén a nyári szünetben is összehívják a magyar parlamentet —

mondotta Teleki Pál miniszterelnök

Budapest, július 3. (Rador). A Stefani iroda jelentése szerint Teleki Pál gróf miniszterelnök a kormánypart ülésén beszédet mondott, rámutatva arra, hogy a jelenlegi körülmények között a miniszterek nem tudnak mindig résztvenni a parlament ülésein. Kijelentette továbbá, hogy a kormány szükség esetén a nyári szünet ideje alatt is összehívja a parlamentet. A magyar kormány a jelenlegi rendkívül súlyos politikai helyzetben abban a meggyőződésben végzi kötelességét, hogy az egész nemzet mögöttes áll, — fejezte be beszédét.

A háboru újra visszahívta a villamos becsületét

Komoly érdeklődésre tarthat számot, hogy a német közlekedésügy igilletkező vezető embere, von Schell helyettes államtitkár védelmébe veszi a villamost.

Az utóbbi időben az egész világsajtóban és minden ország közvéleményében divatos lett a villamos elleni állásfoglalás. A „modern” okoskodók kiöregedettek, kényelmetlennek, zajosnak, főleg pedig lassúnak minősítik ezt a közlekedési eszközt, pedig az említett szakértő legutóbbi nyilatkozatából kiderül, hogy a villamos még mindig nem nélkülözhető a nagyváros forgalmában. Hivatkozik elsősorban a háboru tapasztalataira, amikor a közúti forgalom tulnyomó részét megint csak a villamos bonyolította le.

De von Schell szerint békeidőben sem nélkülözhető ez a ma annyira lenézett közlekedési eszköz. Az utolsó békeévtben, 1939-például ötmilliárd embert szállítottak Németországban a villamosok. A földalatti vasut kiépítése csak a nagy távolságokban érdemes, az autobusz pedig rövidebb távolságokban sem versenyezhet a villamossal. A berlini olimpiász idején, amikor a járművek a legnagyobb forgalmat bonyolították le, a villamosok óránként 20 ezer, az autobuszok pedig óránként csak 12 ezer személyt szállítottak. Ez az adat is világosan mutatja, hogy lehetetlenség egy nagyobb teljesítményű üzemet egy kisebb teljesítményűvel helyettesíteni.

A villamos javára dönti a mérleget a gazdasági szempont. Elsősorban az olcsóság, másodsorban az a körülmény, hogy költséges berendezkedések vesznek kárba, ha az elektromosságot nem használhatják ki és súlyos befektetéseket követelne a városoktól a tisztán autobuszközlekedésre való berendezkedés.

Tengerészeti értekezletre ülnek össze az amerikai államok

Newyork, július 3. (Rador). A „Diplomatic News Service” hírszolgálati iroda szerint rövidesen tengerészeti értekezletre ülnek össze az észak- és dél-amerikai államok, melyre meghívják az érdekelte országok hajózási társaságait is. Az értekezlet hivata van szorosabbá tenni a délamerikai államoknak Washingtonnal való együttműködését.

Capitol Mozgó

Ma premier!
Ma, csütörtöki kezddéssel indul a legújabb és legizgalmasabb büntügyi világszlager!

CANITOGA

Főszerepben: HANS ALBERS és SARLOTTE SUSAN.
A film előtt a legújabb háborus világhíradó!

Előadások kezdete figyelembe véve az új rendelkezéseket PONTOSAN 3, 5, 7, 9 órakor!

Film segítségével képezik ki az Anglia elleni offenzívára a német repülőket

Cluj, július 3. A római Corriera della Sera érdekes cikkben számol be arról, hogyan készül a Németország az Anglia elleni offenzívára.

„Bizonyos idő óta — írja a lap — Németországban pilótaezredek képeznek ki az Anglia elleni támadásra. A kiképzés egyik legfontosabb stádiuma a támadás alá kerülő objektumokat és Anglia utjainak tanulmányozása. Ezt a tanulmányt filmpelkula segítségével hajtják végre, amely minden négyzetkilométert levetít, ami a német aviatikát érdekli.

Hónapokon keresztül a felderítő repülőgépek felvételeket eszközöltek az angol területek felé. A felvételeket különleges készülékekkel hívják elő, amely nemcsak az elkövetkezendő támadás tárgyát, de a légköri és világítási viszonyokat is bemutatja. A fényképeket a repülőgépekből ködben és napsugaras napokban, hajnalban és alkonyatkor vették fel. A pilótáknak számítálszór végig kell nézniük ugyanazt a filmet, amíg abba a helyzetbe kerülnek, hogy emlékeztetből el tudják mondani az angol terület felett végrehajtandó utat és a bombázandó tárgyakat.

A kiképző tanfolyam parancsnoka megkövetelt a pilótától, hogy egyetlen fotografiai célpontot se felejtse ki az ut és az objektumok leírásából, mert a tájékozódásnak a háborus misszió közben villámgyorsnak kell lennie.

Az angol területnek azon részelt, amelyeknek különleges jelentőségük van a német

hadsereg számára, lassított felvételekkel megmutatták le. Az Anglia elleni légitámadás többszáz pilótájának kiképző rendszere (a pilótákat azok közül válogatják ki, akik kitűntettek magukat az utóbbi időben) úgy történik, hogy a különféle célpontokat — filmszállagok neveivel jelölik meg. Az egyik zónát vagy ipari központot Greta Garbónak vagy Chaplinnek hívják és a pilótának kapásból azonnal rá kell vágnia a feleletet a kérdésre, hogy milyen távolságra fekszik például a „Chaplin-zóna” Londontól vagy Manchester-től. Ezenkívül domborban megkonstruálták Anglia különböző részelt minden részleteivel együtt. Ezek a plasztikai alkotások különleges anyagból készültek, amelyek lehetővé teszik, hogy a legkülönbözőbb anyagból készülték, amelyek lehetővé teszik, hogy a legkülönbözőbb légköri viszonyok között bemutatása az illető vidéket. A domborműveken feltüntetik a légvédelmi útegeket és a mozgó háborus menedékeket is. Uymódon a pilóta mire elvégzi a kurzust, akár csukott szemmel is el tudja találni a célpontot, bármilyen légköri viszonyok között is.”

Majszki, londoni szovjet nagykövet látogatása az angol külügyi hivatalban

LONDON, július 3. (Rador). Majszki londoni szovjet nagykövet kedden látogatást tett a külügyi hivatalban. A Reuter iroda szerint a látogatás folyó ügyekkel áll kapcsolatban.

Kolozsváron elrendelték az el-sötétítési intézkedések szigorú végrehajtását

Kolozsvár város polgármesterei hivatalának MONT Irodája közli 1209-940. sz. alatt az alábbi, légitámaszkodás elleni egyéni védekezésre vonatkozó rendeletet:

Rendelet a magánvilágítás rendezésére és a lámpák elsötétítésére vonatkozólag: Tekintettel a 2135. számú Királyi Rendeletre (mozgósítási rendelet), mely 1940 június 27-én kelt, valamint az ostromállapot bevezetésére,

a belügyminisztérium és a hadügyminisztérium utasításait, valamint a hadtestparancsnok rendelete alapján, megállapítva, hogy a teljes sötétség a legjobb védelme a városoknak, üzemeknek, vasúti állomásoknak az éjszakai légi támadások ellen, mely azonban nem volna megvalósítható, ha csupán a közvilágítást csökkentenék s a magánosok továbbra is teljes világítást használnának,

elrendelem:

1. Jelen rendelet kihelyezése után, az alábbi állandó jellegű intézkedéseket kell alkalmazni egész Kolozsvár város területén:

a) Külön közvilágítás és magánvilágítás. Csak a közvilágítás, közrend és a folyamatban levő munkáknál szükséges külső világítás marad meg. A világítótestek számát a szigorúan szükséges legalacsonyabb számmal kell szorítani, míg fényüket a lehetőségekhez képest csökkenteni kell. Minden olyan világítótestet, mely épületeken van elhelyezve, belső részén fekete festett védőernyővel kell ellátni, mely visszatartja azokat a fénysugarakat, melyek különben a légi megfigyelők felé irányulnának.

Az ablakokat, világító gömböket, villanykörteket kék színre kell festeni, úgy hogy csak nagyon gyenge fény szűrődjék át rajtuk. A lámpaoszlopok lábánál, vagy ivlámpák alatt a gyalogjárókat fekete színű, vagy sötét hamuszínű nem fényű sötét színre kell festeni, hogy elkerülhető legyen a fény visszafelé visszaverése.

b) Nyilvános és belső magánvilágítás. Az épület külsővilágai összeköttetésben levő nyílásai (ajtók, ablakok, padlásablakok, világítóudvarok) mozgatható, fedőanyagokkal kell, hogy legyenek ellátva, mint: redőnyök, zsaluk, függönyök, sötét papírosok, melyek megakadályozza a fény kiszűrődését. Ezeket az előírásokat kell alkalmazni nem csak az udvarra nyíló bejárások, de az utcára néző nyílásokra is.

Műhelyek, szállodák, áruházak, kávéházak, stb. nagy ablaktábláit kék színre kell festeni, hogy csak nagyon gyenge fény hatolhasson át rajtuk. Ezeket hasonlóképpen teljes elfedést biztosító anyagokkal is el kell látni. Az üzemek kirakatait a lehető legkevesebb kell világítani és sötét függöny nyel kell ellátni. A fényreklámok és fénybetűs cégtáblák használata tilos. A gyárkéményeket fedősisakkal kell ellátni, hogy a kéményekből eljutó fénnyel elárkja. A szállodákban valamennyi szobában függesztendő jelen rendelkezés alapján szerkesztett utasítások, hogy azt az utasok mindenben végrehajtsák.

Általában fenti rendelkezéseket az est leszálltával alkalmazni kell és ezek végrehajtását a helyi hatóságok és a csendőrség ellenőrzik.

Köz- és magánjárművek

A fényszórók használata tilos, amikor a járművek helységeken, helysége mellett, elszigetelt épületeknél várakoznak. Ebben az esetben a járművek fényszórói kék színűek kell, hogy legyenek, olyan váltószerszeggel ellátva, amely nem engedi át a vízszintes fehér fényt. Helységeken tiós a 12 kilométernél nagyobb sebesség. A vasúti átjáróknál a fényt csökkenteni kell, teljesen meg kell szüntetni. Felhívjuk ezért a járművek vezetőit a bekövetkező szerencsétlenségekre.

Légi riadók esetén esedékes intézkedések

Az eilenséges repülő gépek közeledése esetén a katonai hatóságok elrendelik a világítás eloltását. A polgári hatóságok, az épületparancsnokok és lakosság végre kell, hogy hajtsák pontosan és minden

készenlenségük nélkül a parancsokat. A lámpák eloltását a helyi hatóságok, az épületparancsnokok szíriénák, vagy harangok megszólaltatása útján hozzák a lakosság tudomására.

A világítás eloltása

Abban a pillanatban, amint a parancsról értesülnek, vagy megszólalnak azok a jelzések, melyek előírják a világítás kioltását, az üzletek redőnyét le kell húzni, a külvilággal érintkező nyílásokat (udvari, uccai, vagy tetőn levő, stb.) át kell vizsgálni, a külső világítást teljesen meg kell

szüntetni, vagy csökkenteni arra a mértékre, amely feltétlenül szükséges a közrend és segélyszolgálatok működésére.

A teljes elsötétítés megszüntetése

A teljes elsötétítés megszüntetését ugyan olyan módon hozzák a közönség tudomására, mint az elsötétítést. A rendelet megjelenése után vissza lehet térni a háborus időben szokásos csökkentett világításra.

2. Szakasz. Jelen rendelet végrehajtására a légvédelmi törvény tizedik szakasza értelmében a csendőrpáncsnokságok, a polgármesterei hivatalok, a rendőrség főnökei, a kerületi kapitányok, tisztviselői és alárendelt közegei, valamint a katonai és polgári hatóságok kaptak megbízást.

1940 június 29-én.

Alírást: Dr. Bornemisa Sebastian, polgármester. Jóváhagyta: Cartianu Grigore tábornok.

KÖZGAZDASÁG

A kormány rendelettel törvénnyel szabályozta az ipari termékek exportjának támogatását

Bucuresti, július 3. A Hivatalos Lap legutóbbi száma rendelettel közöl, amelyben a kormány szabályozta az ipari termékek exportjának mikénti támogatását. A rendelettel törvény szerint azoknál az ipari termékeknek, amelyeket az illető iparvállalat exportált, a pénzügyminiszter vizsáratéri az összes közvetett adókat és illetékeket, nemcsak azokat, amelyeket az importált nyersanyagok után fizettek, hanem azokat is, amelyek a gyártásban felhasznál

nált mellékanyagok és segédanyagok után is fizettek.

A visszatérítendő illetékeket és adókat a pénzügyminisztérium célcéla létesített bizottságától kell kérni. Ez a bizottság állapítja meg a visszatérítés összegét.

A törvénnyel kapcsolatban rövid időn belül meg fog jelenni a pénzügyminiszter rendelete, amelyben részletesen fel fogják sorolni, hogy mely exportcikkekkel kapcsolatban vehető igénybe ez a kedvezmény.

A betegsegélyzői bírságok kilencvenöt százalékos kedvezménnyel fizethetők ki augusztus 31-ig

Bucuresti, július 3. Az országos társadalombiztosító pénztár felhívást bocsátott ki, amelyben figyelmezteti az érdekelteket a központi társadalombiztosító pénztár 24.354-1940. számú körrendeletére. Ez a körrendelet közli, hogy a központi társadalombiztosító pénztár 1605-1940. számú határozatának értelmében a nagy- és kisipari munkaadókra a társadalombiztosító által kivetett bármilyen büntetések, vagy illeték-szaporítások, függetlenül attól, hogy azokat a régi, vagy az új társadalombiztosító törvény hatálya alatt vetették ki és függetlenül attól, hogy azok ellen fellebbezést adtak be, vagy sem, összegük 5 százaléka szállíttatnak le, azzal a feltétellel, hogy az érdekeltek jelenleg esedékes társadalombiztosító illetékeiket haladéktalanul készpénzben teljes összegükben fizessék ki a büntetés, illetve bírság 5 százalékaival együtt.

A kedvezményes fizetés kizárólag a társadalombiztosító pénztár alapjait szolgáló összegekre vonatkozik és azt a következő határidőig kell eszközölni:

1. Azon adósok, akik még nem voltak katonai összpontosításon, 1940 augusztus 31-ig fizethetik ki tartozásaikat kedvezményes feltételek mellett.

2. Azon adósok pedig, akik voltak katonai összpontosításon, a kedvezményes fizetés jogát 1940 december 31-ig élvezik. Azt, hogy valaki katonai összpontosításon volt, a katonai hatóságoktól nyert igazolással kell bizonyítani.

Parkettezést
a legjutányosabban Lőrinczy és Tsa vállalat
Cluj, Str. Goldis 6. és Str. Iuliu Maniu 1.
(Cseke cukrászda).

A vámvhivatalok valutaárfolyamai július hónapra

Bucuresti, július 3. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben július hónapra a vámvhivatalok részére a következő hivatalos valutaárfolyamot állapította meg: 107 százalékos felárral:

	Le i
Aranyfont	1.684.15
Aranydollár	346.06
Arany svájci frank	66.78
Arany francia frank	13.56
Angol font (papír)	851.80—877.37
Palesztinai font	852.84—878.40
Egyiptomi font	873.54—899.73
Dolíár	211.66—217.92
Svájci frank	47.44—48.89

38 százalékos felárral:

Francia frank	3.24—3.31
Angol font	567.87—584.91
Svájci frank	31.63—32.60
Török lira	92.—
Olasz lira	7.17—9.50
Márka	49.00—50.—
Pengő	26.50—27.—
Svédkorona	33.67—34.71
Escudo	5.24—5.38
Cseh- és szlovák korona	4.68—4.77
Lewa	1.60—1.68
Dinár	2.898—3.05
Drahma	1.21—1.22

A fenti árfolyamok július 1-től visszavonásig érvényesek.

Tilos a szópóborjuk vágása. A nemzetgazdasági miniszter rendelete alapján július 1-től kezdve tilos a hat hónapnál fiatalabb borjuk (szópóborjuk) levágása. A rendelet a marhaállomány kimélete és az állattenyésztés előmozdítása érdekében lett kiadva.

Újabb rendelkezések a lakosságnak közszükségleti cikkekkel való ellátása érdekében. A nemzetgazdasági miniszter rendelkezése alapján összeírták a gyárak és nagykereskedők cukor- és növényiolaj-készleteit. Az összeírás alapján megállapították, hogy a cukorkészletek bőven fedezik a szükségletet egészen novemberig (az új cukor gyártásig). A növényi olajkészletekkel kapcsolatban szintén remény van arra, hogy az új termésig a készletek elegendők lesznek. A szappanhiányt kapcsolatban a nemzetgazdasági miniszter a napokban kisebb áremelést fog engedélyezni a szappangyáraknak, mivel a zsiradékok ára az utóbbi időben nagyon megrágult.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZÁRFOLYAMAI:

	107% felárral:
Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.37
palesztinai font	852.84—878.40
egyiptomi font	873.54—899.73
svájci frank	47.71—49.27

38% felárral:

font	567.87—584.91
svájci frank	31.63—32.60
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
olasz lira	7.17—9.50
pengő	26.50—27
csehkorona	4.68—4.77
szlovák korona	4.68—4.77
török lira	92.—
dinár	2.898—3.05

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

	(70%-os kvóták)
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dolíár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svédkorona	57.69
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1028
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzáció arfolyamai:

font, angol árukra	1.000
font, angol gyarmatok áruira	990

Könyvnap Rembrandt. Cs. Pogány könyv-32 old. műlappal könyvnap kedv. ára most fve 130, kve 168 (majd 159, 221) lej. Kosztolányi: Erős várunk a nyelv, 228 (304) lej. Lenni, vagy nem lenni 228 (304) lej. Dénes: Élet helyett órák, Ady regény, fve 115, kve 160 lej (152 és 206 helyett) Lepageál, Cluj-Postán utánvétellel. Kérjen új jegyzéket.

Cluj, július 2. Kö

teri hivatala a lég

kapcsolatban az alá

A pincék é

légvédelmi

A helyi hatóság

állapított közös öv

lakosság légi támad

ja a pincéket és ala

ketknél, melynek

esetén a földszinti é

Szükséges, hogy

azt, miképpen hasz

óvhelyet.

A pincét gázvéde

felhasználni, hogy

sen elzárják a pin

Abban az esetben,

dik, szükséges, h

széssel megduplázz

szélességben és ma

nak az ajtóknak a

ték és néhány cent

és ólomdarabokkal

ellátva, hogy jól

akadályozza a gáz

még hatásosabb, h

bizonyos távolságba

nak fel. Az első p

elhelyezni, amely

másodikát pedig a

ha a pincének ninc

Egy ily felszere

dást azonban nem

hosszabbítani a m

mivel a pince leve

elhasználása és na

dál való felcserélő

nálhatatlanná válik

a pincében tartoz

következtében.

Tehát a pincéket

abban az esetben

hatolt be gáz, felté

A pincében való

tartama a pincében

és a benn tartózkod

függ. Egy nyugalm

egyéneket óránként

van szüksége. Ha

világítják, számolni

és petróleumlámpa

levegőt, egy szál

600 liter levegőt fo

rátétlenül szükség

gyertyát szabad ha

Abban az esetben

védőálarokkal re

alapszabályok felté

különben a védekez

váljk:

A gázálarcot ért

teni és jó állapotba

kell a nedvességtől

záró dobozban ke

nedvesség, sem ped

gázálarcot sohasem

A gázálarcot min

Helyes és gyors b

mulja meg, mert bá

ha rosszul van felt

viszont egy egésze

arc is, ha jól van

hathatós védelmet

felszerelése, mint a

ben a katonai ható

ók adják meg a s

Bombázás ideje

álarcot az előkészít

ni. Ha gáz hatolt b

az nem volt jól lez

arcot, és meg kell

kat, amelyekben ker

Az álarcot azonn

nozni, amint a me

védekek robbannak

Az álarcol nem

eg kerülni kell az

Ritka, mely és

enni. Az álarcot

mindaddig viselni k

elítélhetjük. (A

Az álarcot egyéni

szereikre kell beáll

ni tudják tenni az

maguknál is hordják

ket és tüdőt ves

átásról.

A gáznak a

lása esetén

Ha gáz hatolt be a

el kell hagyni k

Ha azonban a gáz

a menedékhely el

vetéssel és pomete

ügyminiszter
julius hónap-
következő hi-
spította meg:
ral:

Le i

1.684.15
346.06
66.78
13.56
51.80—877.37
52.84—878.40
73.54—899.73
1.66—217.92
7.44—48.89

al:

3.24—3.31
67.87—584.91
31.63—32.60
92.—
7.17—9.50
49.00—50.—
26.50—27.—
33.67—34.71
5.24—5.38
4.68—4.77
1.60—1.68
2.898—3.05
1.21—1.22

ői visszave-

A nemzetgaz-
án július 1-től
talabb borjuk
elet a marha-
enyvésztés elő-
a.
ságnak köz-
tása érdek-
ter rendelke-
k és nagyke-
készleteit. Az
tták, hogy a
szükségletet
gyártásig).
eolatban szin-
uj termésig a
A szappan-
zetgazdasági
áremelést fog-
k, mivel a
ben nagyon

HIVATALOS

211.65—217.97
351.80—877.37
352.84—878.40
373.54—899.73
47.71—49.27

67.87—584.91
31.88—32.64
3.24—3.31
49—56
7—8.25—9.50
26.50—27
4.68—4.77
4.68—4.77
92.—
2.898—3.05

HIVATAL

973.50
974.50
997.80
241.90
54.23
5.59
57.69
192
1023
1078

Arfolyamai:

1.000
990

gány könyve.
v. ára most
lej. Kosztó-
28 (304) lei,
) lei. Dénes:
éve 115, kve
agenál, Cluj-
yzékét.

Légyvédelmi óvóhelyek felhasználása és fertőtlenítése

Nagyfontosságú utasítások a gáztámadásokról és mérges gázok hatásáról

Cluj, július 2. Kolozsvár város polgármesteri hivatala a légyvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban az alábbi közleményt adta ki:

A pincék és alagsorok felhasználása légyvédelmi menedékhelynek

A helyi hatóságok által a békeidőben megállapított közös óvóhelyeken kívül a polgári lakosság légi támadások esetén felhasználhatja a pincéket és alagsorokat is, az olyan épületeknél, melynek nincsen pincéje, szükség esetén a földszinti épületet is.

Szükséges, hogy minden egyes lakos tudja azt, miképpen használják fel a pincét, mint óvóhelyet.

A pincét gázvédelmi célokra akkor lehet felhasználni, hogy ha tökéletesen légmentesen elzárják a pincék szellőztetőit és ajtóit. Abban az esetben, ha az ajtó nem jól záródik, szükséges, hogy kívül pokróc elhelyezésével megduplázzák az ajtót. A pokróc, ha szélességben és magasságban meghaladja annak az ajtónak a méreteit, amelyre helyezték és néhány centiméternyire lefog a földre és ömledarabokkal vagy vasdarabokkal van ellátva, hogy jól a földhöz fektődjék, megakadályozza a gázok behatolását. A védelem még hatásosabb, hogy ha egy pokróc helyett bizonyos távolságban két pokrócot használnak fel. Az első pokrócot arra az ajtóra kell elhelyezni, amely a lépcsőjáratához vezet, a másodikat pedig a lépcsőjárat végén, hogy ha a pincének nincs dupla ajtaja.

Egy így felszerelt pincében való tartózkodás azonban nem lehet a végletekig meg hosszabbítani a megfulladás veszélye nélkül, mivel a pince levegője az oxigén fokozatos felhasználása és nagymennyiségű széndioxid által való felcserélődése folytán, mind használhatatlanná válik a légzőszervek számára, a pincében tartózkodó személyek lélegzése következtében.

Tehát a pincéket minden riadó után, még abban az esetben is, ha a helyiségbe nem hatolt be gáz, feltétlenül ki kell szellőztetni.

A pincében való veszélytelen tartózkodás tartama a pincében foglalt levegő tömegétől és a benn tartózkodó személyek számától függ. Egy nyugalmi helyzetben lévő felnőtt egynek óránként egy köbméter levegőre van szüksége. Ha a pincét nem villanással feltöltjük, számolni kell azaz, hogy rendszer petróleumlámpa óránként egy köbméter levegőt, egy szál gyertya pedig körülbelül 900 liter levegőt fogyaszt. Ennek fogva csak a feltétlenül szükséges számú lámpát, vagy gyertyát szabad használni.

A gázálarc viselése

Abban az esetben, ha a lakosság egyéni védőeszközökkel rendelkezik, a következő alapszabályok feltétlenül betartandók, mert különben a védekezés teljesen illuzóriussá válik:

A gázálarcot értékes tárgynak kell tekinteni és jó állapotban kell tartani, tehát óvni kell a nedvességtől és ha lehet, légmentes, jól záró dobozban kell tartani, amelybe sem nedvesség, sem pedig gáz nem hatolt be. A gázálarcot sohasem szabad benedvesíteni.

A gázálarcot mindig kéznél kell tartani.

Helyes és gyors alkalmazását mindenki tanulja meg, mert bármilyen jó legyen az álarc, ha rosszul van feltéve, nem nyújt védelmet, viszont egy egészen egyszerű szerkezettől álarc is, ha jól van a fejre alkalmazva, mindig hathatós védelmet jelent. (Ugy a gázálarc felszerelése, mint annak használata tekintetében a katonai hatóságok, vagy polgári oktatási osztályok adják meg a szükséges utasítást.)

Bombázás ideje alatt a menedékhelyen az álarcot az előkészület állapotába kell helyezni. Ha gáz hatolt be a menedékhelyre, mivel az nem volt jól lezárva, fel kell tenni az álarcot, és meg kell keresni azokat a nyílásokat, amelyekeken keresztül behatolt a gáz.

Az álarcot azonnal védelmi állapotba kell hozni, amint a menedékhely közelében lövedékek robbannak fel.

Az álarccal nem szabad szaladni és lehetőleg kerülni kell az erőtetett lélegzést.

Ritka, mely és nyugodt lélegzettel kell viselni. Az álarcot még a bombázás után is mindaddig viselni kell, amíg a gáz jelenlétét érzékelhetjük. (Általában két óráig.)

Az álarc egyéni és tulajdonosa nevét viseli. Az álarcot egyszerűsmindekorra viselőjének nevére kell beállítani. Mindazok, akik jól tudják tenni az álarcot és azt állandóan maguknál is hordják, nem kell félniük a szerkezet és tüdőt veszélyeztető gázok káros hatásától.

A gázak az óvóhelyre való behatolása esetén szükséges intézkedések

Ha gáz hatolt be a menedékhelyre, azt azonnal el kell hagyni és a bennlévő tárgyakat szabadonnan kihozni.

Ha azonban a gáz beszűrődése csak gyenge és a menedékhely el van látva semlegesítő anyagokkal és permetező készülékkel, se utó-

bit azonnal működésbe kell hozni. A gáz behatolási helyeit minél gyorsabban fel kell kutatni és nedves ronggyal el kell tömni. (Különös figyelemmel legyünk az ajtó nyílásokra.) Amennyiben a beszűrődés tovább tart, késedelem nélkül el kell hagyni a helyiséget.

Tudni való, hogy a nem eléggé tömény gázoknak nincsen könnyen meghatározható szaguk s általában nem hatnak azonnal.

Bombázás után a gázok által elárasztott menedékhelyeket ki kell tisztítani és alkalmazni kell az ismertett intézkedéseket. (Szellőztetés, permetezés, tüzoltás, stb.)

A gránátölésereket, különösen a lakóhelyek közelében lévőket, a közelben lévő, de meg nem fertőzött talajjal kell elföldelni.

A bombázás után foganatosítandó intézkedések

Bombázások alkalmával többé kevésbé tartós gázajtákat lehet használni. Általában azonban a gázok nagyon tartós, káros hatóerővel bírnak (néhány napig is), kivéve bizonyos olyan eseteket, amelyeket a helyi hatóságok megjelölnek.

a) Személyekről való gondoskodás. Bizonyos tartós gázok, tehát olyanok, ame-

lyek néhány percig tartó szellőztetés után nem tűnnek el, égési nyomokat hagynak a bőrön, sőt a ruhán is keresztül hatnak (pl. az yperit). Tehát későbbi súlyos következmények elkerülése céljából minden olyan személy, akit tartós gáz ért, minél gyorsabban leveti ruháit és testét alaposan lemossa sok vízzel és bő szappannal a haját és az arcot is), jól megtörölközik és nem fertőzött ruhát és fehérneműt ölt magára. Ezt az elővigyázatossági intézkedést mindenkinek ajánlatos megtenni, aki ki volt téve a gázok hatásának, még abban az esetben is, ha annak látható jele, mint például: a bőrön, a szemén, vagy a tüdőn égés nyomai nem jelentek meg, mert ezek a gázmérgezés után csak néhány órával, néha néhány nappal észlelhetők. A fentebbi elővigyázatossági intézkedések annál hathatósabbak, minél gyorsabban elvégeztük azokat a bombázás után.

Minden gázmérgezésnek kitett egyén minél sürgősebben jelentkezik vizsgálat végett a legközelebbi orvosi-segélyhelyen.

b) Az óvóhelyek kitisztítása.

E tekintetben két eset van:

1. Mikor a lövedék a pince szomszédságában és nem annak belsejében robbant fel.

Ez esetben 48 órán át szellőztessünk és ugyanakkor a lépcső ajtaján rakjunk tüzet, ezeket az intézkedéseket mindjárt a bombázás megszűnése után végzi el álarccal ellátott személy.

Két nappal később a pincét ismét lehet

menedékhelynek használni.

2. Ha egy, vagy több lövedék robbant fel a menedékhelyen.

Ebben az esetben nemcsak a levegő válik veszélyessé, hanem a gáz egy része behatol a falakba, a padlóba és különböző tárgyakba, ruhákba, ami csak a pincében található és így ezek a tárgyak több napon át képesek a velük érintkezésbe jutó személyeket mérgezni és azokon sérüléseket okoz. Egy ilyen megfertőzött menedékhely fertőtlenítését csak a fertőtlenítő szakcsapatok személyzete végezheti el.

Ha ezek nincsenek kéznél, a pincét csak alapos szellőztetés után, nyolc nap mulva lehet menedékhelynek használni.

c) A tárgyak fertőtlenítése.

A gázokkal érintkezésbe jött ételeket és italokat semmi esetre sem szabad fogyasztani.

Hasonlóképpen nem szabad a gázok által megfertőzött ruhaneműt vagy ágyneműt használni. Ezeket néhány napig szabad levegőn kell tartani és kiporolni, a fehérneműt pedig tizenkét órán keresztül szódásvízben kell áztatni, majd megmosni.

Kerülni kell az ilyen fehérneműt vagy bármely tárgy csupasz kézzel való érintését, ha azok előzetesen nem voltak fertőtlenítve.

A polgármesteri hivatal (vagy az iskolák) minden szükséges felvilágosításokat megadnak.

Kolozsvár város polgármesteri hivatala

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Nagy dupla műsor: I. Alkatraz foglyai. Nagy Metro-film. Fősz.: Rita Johnson, Tom Neal. Kezdet: 3.10, 6.10, 9.15 órákor. II. Felejthetetlen vigoperett! Nelson Eddy, Eleonor Power és Hajmássy Iona együttes filmje: Rosalie. Kezdet: 4.30, 7.30. Tekintettel a 11 órai zárórarendeltre, az utolsó dupla műsoros előadás 7.30-kor kezdődik.

A SELECT MOZGO MŰSORA:

Sanghai express. Marlene Dietrich izgalmas eseményekben gazdag, művészién kidolgozott filmje. Főszerepekben: Clive Brook, Aana May Wong. Műsoron kívül a legújabb O. N. C. román, Fox amerikai és UFA német híradók a legújabb külföldi és belföldi eseményekkel. Előadások kezdete az új zárórára való tekintettel, pontosan 3, 5, 7 és 9 órákor.

A CAPITOL MOZGO MŰSORA:

Premierslágér! Camitoga. Izgalmas büntügyi film. Főszereplők: Hans Albers, Sarlotte Susa. A film előtt a legújabb háborús világhíradó. Előadások kezdete, figyelembe véve az új rendelkezéseket, pont 3, 5, 7 és 9 órákor.

AZ URANIA MOZGO MŰSORA:

Rendkívüli dupla műsor! 1. A becstületrend. Paul Muni megrendítő filmje, főszerepben: Miriam Hopkins. 2. Milíomosok. Vigjáték Robert Stolz zenéjével, főszerepekben: Fridl Czepa, Wolf Albach Retty. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órákor. Felhívjuk b. mozdolátgatóink figyelmét arra, hogy aki mindkét filmet látni akarja, már fél 8 órákor jönni szíveskedjék, tekintettel az új zárórarendeltre.

RÁDIÓ MŰSOR

Csültörtök, július 4.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: Victor Predescu zenekara. 13.35: Időjelzés, sport-hírek. 13.45: Victor Predescu zenekara. 14.15: Hírek. 14.35: Victor Predescu zenekara. 15: Hírek. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Tudományos krónika. 20.15: Hang-lemezetek. 20.40: Hírek. 21: Hang-lemezetek. 21.15: Felolvasás. 21.30: Szimfónikus hangverseny. 2.215: Hírek, sporthírek. 22.30: A szimfónikus hangverseny folytatása. 23: Hang-lemezetek. 23.40: Hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hang-lemezetek. 11: Hírek. 13.10: Hegedű zongorakísérettel. 13.55: Ének. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.45: Hírek. 18.15: Felolvasás. 18.30: Cigányzene. 19: Felolvasás. 19.15: Ének. 19.45: Versek. 20.15: Hírek. 20.25: Furulyaszó, hangjáték. 21.10: Az Operaház zenekara. 22.40: Hírek. 23.10: Rajkózenekar. 0.25: Hang-lemezetek. 1.05: Hírek.

Péntek, július 5.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: A Botez testvérek zenekara. 14.15: Hírek. 14.35: A Botez testvérek zenekara. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Gazdasági krónika. 20.16: Ének. 20.45: Hírek. 21: Szókötetés a szerályból, Mozart dalműve. Szünetben hírek, sporthírek. 23.05: Szórakoztató hang-lemezetek. 23.40: Hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hang-lemezetek. 11: Hírek. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Felolvasás. 17.45: Hírek. 18.15: Tangó-harmonika kettős. 18.35: Hangképek a könyv

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénze van szüksége. Jegyzetek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybancoknál, valamint a pénzügyigazgatóságnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges irlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4,5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratú bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap mulva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap mulva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartománynak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénze van szüksége, a Banca Națională-tól a névérték 70 százalékának megfelelő lombardkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanúgy kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szívén viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

**Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes**

sorsáról, a szerzőtől az olvasóig. 19.10: A rádió szalonzenekara. 19.40: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Felolvasás. 20.55: Vonósnégyes. 21.55: „Röptében a nyár körül”. 22.40: Hírek. 23.10: Tánccselekek. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Munkabíró zsidónó mosást, vasalást, takarítást vállal. Fehérneműjavításhoz ért. Bejárónőnek félnapra ajánlkozik. Cim: Str. Vrabilor 19, ajtó 23.

Gyilkostó 1000 méter magasságban Siesta penzión. Komfortos szobák balkonnal, hidegmeleg folyóvízzel. Információk: Dr Rosenfeld Endre, medic, Gheorgheni.

Orakönyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim s kiadóhivatalban.

Köser ebédoszt kihordásra kapható. Str. Berthelot 6.

Egy, esetleg két elegánsan burtozott szoba kertés házban kiadó. Str. Berthelot 6.

Vegetáriánus konyhám Str. David 16 alá helyeztem át. Koszt kihordásra kapható.

Nyolcadik gimnázista pótvizsgára előkészít bármely tantárgyból. Érdeklődni: Telefon 32-11.

Elveszett hétfőn este a dornavatra-beoleani vasutvonalon egy koffer, benne két teffin, talsz és egy selyem kaftán. Megtalálóját kérem, hogy — magas jutalom ellenében — adja le Zische Weller Símléul-Silvaniei címre.

Komfortos szobába lakótársnőt keresek azonnalra. Ugyanott különbjáratu burtozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cim: Str. N. Iorga 12, II. e. 18.

Nyaralásra komfortos burtozott szoba a botanikus kert mellett kiadó. Str. Aron Pomnui 12.

Ügyvédi irodai gyakorlattal rendelkező román, magyar gépirónó állást keres. Ertekezni: Telefon 37-75.

Figyelem! Esvüvöket, barmicvemol és szidi rendezését olcsón vállalom. Alkalmi tortákat, kuglereket, stb. olcsón készítek, meghívásra ugy helyben, mint vidékre megyek sütnifézni. Adlerné, Decebal 2.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE, HIRDESSZEN AZ UJ KELET-BEN!

UJ KELET Legújabb hírek

Lezajlott a román nemzet gyásznapja

BUCURESTI, július 3. (Rador.) A Brezoianu uccai templomban szerdán reggel istentiszteletet tartottak a Beszarábia és Észak-Bukovina kiűrésénél kötelesegteljesítés közben elesettek lelkiüdvéért. Az egész országban délben 1 órakor egyperces magabeszállással gyászolta a nemzet Beszarábia és Észak-Bukovina elvesztését. A fővárosban minden járműre gyászlepelbe takart nemzeti színű zászlót tűztek ki.

A szenátus csak rövid ülést tartott a nemzeti gyász jeléül

Bucuresti, július 3. (Rador.) Szerda délután 16 órakor a szenátus Anibal Teodorescu vezetésével összeült. Teodorescu a következő szavakkal nyitotta meg az ülést: „Megállapítottam, hogy a szenátus teljes számban összeült. Az ülést megnyitottam nyilvánítottam. E kegyetlen és fájdalmas napon javasolom, hogy a szenátus tagjai egy percnyi esendődel adózzanak a nemzeti gyász jeléül”. A szenátus tagjai felállottak és egy percnyi néma meghatottsággal fejezték ki gyászukat.

16 óra 5 perckor Anibal Teodorescu a nemzeti gyász jeléül az ülést berekesztette. Bucuresti, július 3. (Rador.) A nagyvezérkar közleménye július 3-áról a következőképpen hangzik: Július 3-án délben 12 órakor csapataink a következő vonalon állottak: Suceava folyó, Herta. Annak a személyzetnek és anyagnak kiűrésére, amely a rossz időjárás következtében beállt közlekedési nehézségek miatt még nem volt kiüríthető, rendszeresen folyik.

Alkotmánymódosítás céljából összehívják a francia nemzetgyűlést

Korporációs rendszer Franciaországban?

Vichy, július 3. (Rador.) A francia kormány Vichyben szűkebbkörű minisztertanácsot tartott, amelyen résztvett Laval és Weygand tábornok is. A minisztertanácson megbeszéltek a rövidesen összehívandó nemzetgyűlést, hogy az alkotmánymódosításokat megtárgyalják és hogy Franciaország újjaépítésére megbízást adjanak a kormánynak.

Vichyből származó újabb jelentés megerősíti, hogy a nemzetgyűlés összehívása a nagyjelentőségű alkotmánymódosítással áll összefüggésben. Az alkotmánymódosítás olyan értelemben fog történni, hogy a professzionális testületek nagyobb képviselthez fognak jutni.

Irország védekezik bármilyen katonai megszállás ellen

Francia katonai dokumentumokat közöl az újabb német Fehér Könyv. A fegyverszüneti bizottság tárgyalásai

Róma, július 3. (Rador.) A Popolo di Roma című lap azon angol nyilatkozatokkal foglalkozva, melyek szerint Nagy-Britannia el van határozva a harc folytatására és a győzelemre, megállapítja, hogy mindezek a nyilatkozatok az angolok féltelmét bizonyítják. Anglia példanélküli kiűrés küszöbén áll.

fognak hadműveleti támpontjai szolgálai egyik hadviselő fél számára sem.

London, július 3. (Rador.) A tegnapi lett német bombavető repülőgép a 24-ik, amelyet június 18, tehát az első tömeges támadás óta vesztett az ellenség. A háboru kitérőse óta mintegy 100 német gépet lőttek le az angol partok közelében és másokat súlyosan megrongáltak.

A furó bomba

Newyork, július 3. (Rador.) A Stefani jelenté: Itteni ir körökben azt állítják, hogy Anglia felejtené az ir államnak azon biztosítékát, hogy esetleges megrohánás ellen védelmében részesíti. Cseh és lengyel csapatokat küldenének Irországba, ahol azok angol vezetés alatt működnek.

Róma, jul. 3. (Rador.) A Gazeta del Popolo egy új német fegyvernemről számol be, az úgynevezett furó bombáról, amelyet a Maginot vonal ellen alkalmaztak a Stukák, a nehéz német bombavetők. Az új fegyvernemnek lényege abban áll, hogy furó mozdulattal behatol a páncélba és azután robban fel.

London, július 3. (Rador.) Szerdán ellenes repülőgépek jelentek meg Anglia délkeleti partjai fölött és gyújtóbombákat dobtak le.

Mit tartalmaz az újabb német Fehér Könyv

Berlin, július 3. (Rador.) Újabb német Fehér Könyv jelent meg, amely többek között a következő három okmányt tartalmazza:

1. Weygand tábornok 1940 márciusában keltezett rendeletét, mely a bakui kövületek esetleges bombázásának lehetőségeivel foglalkozik.

tanácskozásokra hivatkozik. A szövetségesek célja volt az ellenségeskedések szüntetését kiterjeszteni Észak-Európára és egyidejűleg a Baikánon is működésbe lépni, hogy gazdaságilag megfojtsák Németországot. Katonai szempontból Jugoszlávia, Románia és Görögország hadbalépése mint egy száz hadosztállyal növelte volna a szövetségesek erejét, mialatt Németország csapatainak egy részét elvonták volna a nyugati frontról.

2. Gamelin tábornok ugyancsak márciusban kelt rendeletét, amely szövetséges csapatoknak Petsamonál való partraszállításának és a nyugatnórvégiai repülőterek megszállásával foglalkozik, hogy Németországot elvágja a svéd vasérettől. Az okmány Mannerheim tábornokkal folytatott

3. Gamelin tábornoknak 1940 március 12-én Weygand tábornokhoz intézett rendeletét, mely szerint a középleleti hadműveletek vezetését az angolokra, a kaukázusi

si tevékenységet pedig a törökökre kell bízni.

Genf, július 3. (Rador.) Pétain marsali július 3-án kelt parancsa szerint a Maginot-vonalban tartózkodó 20.000 francia katona a hadműveletek beszüntetése után még öt napig folytatta az ellenállást.

A francia katonák hazaküldéséről tárgyalnak Wiesbadenben

Berlin, július 3. (Rador.) A francia-német fegyverszüneti bizottság folytatta tanácskozásait Wiesbadenben és elsősorban a francia hadsereg hazaküldésével foglalkozott.

Az iraki miniszterelnök elutazott Ankarából

Ankara, július 3. (Rador.) Nuri Said iraki miniszterelnök Ankarából jövet, ahol

tárgyalásokat folytatott a török kormánnyal, Damaszkuszba érkezett és azonnaltovább folytatta útját Bagdad felé. Az iraki miniszterelnök mértékadó körök szerint a szíriai helyzetet tárgyalta meg annak a lehetőségére kapcsán, ha a tengelyhatalmak Szíriában támadnának.

Gandhi felhívása az angolokhoz

Delhi, július 3. (Rador.) A Reuter iró jelentése szerint Gandhi felhívást intézett az összes angolokhoz, hogy a háboru helyett a nemzetek közti kapcsolatok rendezésére fogadják el az erőszaknélküliség elvét. Gandhi hozzátette, hogy az indiai király tudomására hozta, miszerint szolgálatait kész az angol kormány rendelkezésére bocsátani, ha valamilyen gyakorlati haszna lehet felhívásával kapcsolatban.

Uránia Mozgó

1. Paul Muni
mindent felülmúló remeke:
A breszlétrend
Főszerepben:
Miriam Hopkins

MŰSORON KIVÜL A LEGUJABB U. F. A. HIRADÓ!
Előadások kezdete pontosan 3, 6 és 9 órakor. Felkérjük mindazokat, akik mindkét műsort látni kívánják, 9 óra helyett 1/8 órával korábban, tekintettel az új zárórendeletre.

SENZÁCIÓS DUPLA MŰSOR!

2.) Milliomosok
Zenés vigjáték ROBERT STOLZ zenéjével, főszerepben:
Friedl Czepa,
Wolf Albach Retfy

Churchill ma beszél az alsóházban

LONDON, július 3. (Rador.) Attlee őrnagy, a minisztertanács alelnöke bejelentette, hogy Churchill miniszterelnök ma, csütörtökön nyilatkozatot fog tenni az alsóházban a hadihelyzetről.

Titkos segélynyújtási egyezmény jött létre Anglia és az USA között

a Csendes óceánra vonatkozóan
- írja a „Kokumin Shimbun” című japán lap

TOKIO, július 3. (Rador.) A „Kokumin Shimbun” című lap értesülése szerint titkos és kiterjedt intézkedéseket tartalmazó angol-amerikai tengerészeti egyezmény jött létre a Csendes óceánra vonatkozóan.

A Kokumin Shimbun értesülése úgy szól, hogy a tárgyalásokat lord Lothian Nagy-Britannia washingtoni nagykövete, De Cazeve, Ausztrália követe és Corde Hull vezették. Az egyezmény kölcsönös segélynyújtásról szól a csendesóceáni térségben, ahol Angliának és az Egyesült Államoknak közös érdekeik vannak. Az angolok az Egyesült Államok rendelkezésére bocsátják Hongkong kikötőjét, hogy az elrenörző támaszponttal szolgáljon, míg a több csendesóceáni kikötő (Singapore, Port Darwin, stb.) közös kihasználásban maradna.

A lap tudni véli, hogy az angolok tartózkodó magatartása a burmai hadianyagszállításra vonatkozó japán kérésekkel szemben, éppen ennek a tengerészeti egyezménynek tulajdonítható.

TOKIO, július 3. A japán hadügyminisztérium osztályvezetői a helyettes külügyminiszter részvételével három órás tanácskozást tartottak, amelyen a japán hadsereg állásfoglalását beszéltek meg. Arita külügyminiszter legutóbbi beszédében leszögeztet magatartásával kapcsolatosan. Hata hadügyminiszter felkereste Aritát, aki közölte, hogy vegye komolyan a hozott határozatokat.

A Vatikán hivatalos lapja a beszarábiai kérdéstről

Róma, július 3. (Rador.) Az „Osservatore Romano” című lap, a Vatikán lapja, első oldalán cikket közöl „Románok és oroszok Beszarábiában” címmel. A lap a kérdést etnográfiai szempontból vizsgálja. A 13. században, írja, Beszarábia már szerves része volt Moldovának s 1812-ben önkényesen szakították le az akkor Moldova felett protektorátust gyakorló Törökországról. Noha Oroszország telepítési politikát folytatott mintegy száz éven át, a lakosság 75 százaléka román maradt s ezt maguk az orosz statisztikák is elismerik. 1930-ban az oroszok és ukránok elenyésző kisebbségben voltak a több, mint kétfélmillió lelket számláló román lakossággal szemben. Bukovinában az oroszok nagyon csekély számban élnek és ezt Moszkvában is elismerik. Így tehát a békeszerződések csak a fennálló etnográfiai helyzetet erősítették meg s 1918-ban, amikor Beszará-

biát visszacsatolták Romániához, ez nem a szerződések alapján, hanem a nép döntése alapján történt. 1920-ban csak elismerték és megerősítették ezt a helyzetet.

TÜNTETÉS A BUDAPESTI ANGOL KÖVETSEG ELŐTT

Budapest, július 3. (Rador.) Kedd este néhány ember tüntetést kísérelt meg az angol követség épülete előtt. A rendőrség azonban közbelépett és a tüntetők közül négyet letartóztatott.

Főzzünk okosan, Hajdu E.-é rajzos könyv napi szakácskönyve 68 lei, Lestány: Jókönyv, Alomfejts, könyvnapra 107 lei, Regdes ár 145 lei, Molnár Kata új regénye: Földalatti folyó I, II, fve 252 lei, kve 311 lei, Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvéttel. Kérjen új jegyzéket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 18-80.

ban Postai zsidóság... Cikkekink ut... forrás megjelölés

Legújabb hírek

Bucuresti, július 3. királyi tanácsos... nap folyamán be... elfogadta a lemor... számú királyi ren... gurtu mérnököt... kormányt.

Ezután a megbiz... kedett a zalábi re... mány tagjainak k... II. Károly, Isten... akaratából Román... lévőknek és az elj... Látva az 1940. s... számú rendeletet, a... fusa alapján elrend... Első szakasz. M... vezették a minis...

Bucuresti, júliu... marsalli hivatal 38... Bucuresti, 1940. 1. Ma reggel 9... tanácsos benyújtot... lemondását.

Adás

A francia Oramba

LONDON... zatot tette köz... tében, hogy ne... verszüneti egy... bizvün Német... Franciaország... nielőtt késő ne... az ellenség ne... ban saját ell... kikötőkben te... Észak-Afrikát... met urálmon... jesitenék, ugr... tengernagya... dihajók kény... niszterelnök

A franc

Genf, július 4... ban közleményt... Beszaki tenger fe... Oran tengeri báz... keztek, ahol a f... megfelelően több... zott, köztük a I